

ת"פ 60032/06/19 - מדינת ישראל נגד היתם סמארה

בית משפט השלום בטבריה

ת"פ 60032-06-19 מדינת ישראל נ' סמארה

בפני
בעניין: כבוד השופט - ס. הנשיא ניר מישורי לב טוב
מדינת ישראל

המאשימה

נגד

היתם סמארה

הנאשמים

גזר דין

מה דינו של נאשם אשר הורשע בביצוע שלוש עבירות ציד חיית בר מוגנת ועבירות נלוות וכן שתי עבירות
החזקת חיית בר מוגנת ?

רקע:

1. ביום 18.11.2019 הודיעו הצדדים בעניינו של הנאשם כי גיבשו הסדר טיעון דיוני במסגרתו הודה הנאשם והורשע בביצוע העבירות מושא כתב האישום בתיק ת"פ 60032-06-19 (להלן: "כתב האישום הראשון"): ציד חיית בר מוגנת ללא רישיון ציד או היתר - עבירה לפי סעיפים 2 ו- 14 (ב) לחוק להגנת חיית הבר, תשט"ו - 1955 (להלן: "החוק"), בעבירת החזקת חיית בר מוגנת - עבירה לפי סעיף 8 (א) (3) ו- 14 (א) לחוק, בעבירת ציד בשיטות אסורות (שימוש ברשתות) - עבירה לפי סעיפים 5 (6) ו- 14 (א) לחוק ובעבירת ציד באזור אסור (אזור מס' 12 לתוספת) - עבירה לפי תקנה 1 לתקנות להגנת חיית הבר (אזורים אסורים) תשל"א - 1971 ולפי סעיף 14 (א) לחוק.

הנאשם ביקש לצרף לכתב האישום הראשון את תיק ת"פ 60016-06-19 (להלן: "כתב האישום השני") ותיק ת"פ 60009-06-19 (להלן: "כתב האישום השלישי"), הודה בעובדות כתבי האישום המצורפים והורשע גם בהם.

להלן פירוט התיקים שצורפו בהתאם להסדר מיום 18.11.2019 :

1. כתב האישום השני, ת.פ 60016-06-19 : החזקת חיית בר מוגנת - עבירה לפי סעיפים 8 (א) (3)

ו - 14 (א) לחוק (שתי עבירות), בעבירת ציד חיית בר מוגנת ללא רישיון ציד או היתר - עבירה לפי סעיפים 2 ו - 14 (ב) לחוק ובנסיבות סעיף 29 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: "**חוק העונשין**"), בעבירת ציד בשיטות אסורות (מלכודות) - עבירה לפי סעיפים 5 (6) ו - 14 (א) לחוק ובנסיבות סעיף 29 לחוק העונשין, ובעבירת ציד באזור אסור (אזור מס' 12 לתוספת) - עבירה לפי תקנה 1 לתקנות להגנת חיית הבר (אזורים אסורים) תשל"א - 1971 ולפי סעיף 14 (א) לחוק ובנסיבות סעיף 29 לחוק העונשין. בתיק זה הוגש כתב אישום ובו שני אישומים. באישום הראשון הנאשם ביצע העבירות בצוותא עם אחר בשם וסים אבו זיד (**להלן: "וסים"**), ר' פירוט בהמשך.

2. **כתב האישום השלישי, ת.פ 60009-06-19** - ציד חיית בר מוגנת ללא רישיון ציד או היתר - עבירה לפי סעיפים 2 ו - 14 (ב) לחוק ובנסיבות סעיף 29 לחוק העונשין, בעבירת ציד בשיטות אסורות (מלכודות) - עבירה לפי סעיפים 5 (6) ו - 14 (א) לחוק ובנסיבות סעיף 29 לחוק העונשין, בעבירת ציד באזור אסור (אזור מס' 12 לתוספת) - עבירה לפי תקנה 1 לתקנות להגנת חיית הבר (אזורים אסורים) תשל"א - 1971 ולפי סעיף 14 (א) לחוק ובנסיבות סעיף 29 לחוק העונשין ובעבירת החזקת חיית בר מוגנת - עבירה לפי סעיף 8 (א) (3) ו - 14 (א) לחוק (**הערת בית המשפט** : בתיק זה הוגש כתב אישום ובו שני אישומים. כעולה מהאישום הראשון הנאשם ביצע העבירות בצוותא עם אחר בשם בסאם סבאג (**להלן: "בסאם"**), ר' פירוט בהמשך.

2. מעובדות כתבי האישום בהם הורשע הנאשם עולה כדלקמן :

כתב האישום הראשון :

ביום 19.09.18, בשעה 08:00 ובסמוך לה, במטעי תפוחים הנמצאים בסמוך למגדל שמש שברמת הגולן (להלן: "אזור הציד"), עסק הנאשם בציד ציפורים באמצעות רשתות ערפל (להלן: "רשתות" או "רשתות הערפל").

במועד הנ"ל הגיע הנאשם אל אחת מארבעת (4) רשתות הערפל אשר היו פרוסות באזור הציד, זרק לעברה אבן ותפוח שהיו בידו, לאחר מכן שיחרר ציפור אחת אשר נלכדה ברשת, תפס אותה בידיו והפריד באמצעות ידיו את ראשה של הציפור מגופה והשליך את ראש הציפור על הרצפה. לאחר מכן, שיחרר הנאשם ציפור אחרת שנלכדה ברשת והשליך גם אותה על הרצפה.

ברשתות הערפל שנפרסו באזור הציד נמצאו שתיים עשרה (12) ציפורים. כמו כן נמצאו באזור הציד שלושה עשר (13) ראשים של ציפורי בר שהושלכו במקום, מתוכם שניים עשר (12) ראשים השייכים לסבכי שחור כיפה וראש אחד (1) השייך לסבכי שחור ראש.

על מכנסיו של הנאשם, אותם לבש במועד הנ"ל, נמצא דם של סבכי שחור כיפה.

כתב האישום השני :

במסגרת כתב האישום השני יוחסו לנאשם שני אישומים. **כעולה מהאישום הראשון** הנאשם ביצע העבירות בצוותא עם אחר בשם וסים אבו זיד (**להלן: " וסים "**) כדלקמן:

החל מיום 10.09.2017, בסמוך למטעי נווה אטיב שברמת הגולן (**להלן: "אזור הצייד"**) צדו הנאשם וסים בצוותא דורבנים באמצעות מלכודת מתכת, שבתוכה הונחו פירות ובצלים כפיתיונות (**להלן: "המלכודת"**).

ביום 20.9.2017 הגיע וסים לאזור הצייד, פתח את המלכודת שהיתה סגורה, דרך אותה והכניס לתוכה פירות כפיתיון. ביום 23.09.2017 הגיעו הנאשמים בצוותא לזירת הצייד, מצאו דורבן שנלכד במלכודת, והכו בו באמצעות אלת עץ. וסים ניקה את הדורבן כנ"ל מקוציו וארז אותו בתוך שק לבן. לאחר מכן, הנאשמים ניקו את אזור הצייד מקוצי דורבן, פתחו את דלת המלכודת, דרכו אותה והכניסו לתוכה בצלים חדשים. בין יום 25.09.2017 ליום 26.09.2017 נלכד במלכודת דורבן נוסף, ששוחרר על ידי פקח המאשימה ביום 26.09.2017, במועד מציאתו על ידי הפקח באזור הצייד.

כעולה מהאישום השני בכתב האישום השני הנאשם ביצע העבירות כדלקמן:

ביום 09.10.2017, במחסן חקלאי, המשמש מקום בילוי ופנאי ("זולה"), השייך לנאשם שבפניי (**להלן: "מקום האירוע"**), נמצא בשר דורבן במקרר שהיה במקום האירוע. בשני מקומות שונים במקום האירוע נמצאו בנוסף קוצי דורבן מפוזרים על הקרקע וכן נמצאה עצם של דורבן.

כתב האישום השלישי :

במסגרת כתב האישום השלישי יוחסו לנאשם שני אישומים. **כעולה מהאישום הראשון** הנאשם ביצע העבירות בצוותא עם אחר בשם בסאם סבאג (**להלן: " בסאם "**) כדלקמן:

ביום 02.10.2016, למרגלות הר רם, בסמוך לגבול הסורי, אשר ברמת הגולן, עסקו הנאשם ובסאם בצוותא, יחד עם אחר - אמל איברהים (**להלן: "אמל"**), בצייד ציפורים מסוג סבכי שחור כיפה ונקר סורי באמצעות שלוש (3) רשתות ערפל ללכידת ציפורים (**להלן: "זירת הצייד"**). במועד הנ"ל נמצאו ברשתות הערפל שתי (2) ציפורים מסוג סבכי שחור כיפה, כאשר אחת מהן מתה, וכן ציפור מסוג נקר סורי. הנאשם, בסאם ואמל סרקו יחדיו את זירת הצייד. אמל פירק רשת אחת ואת המוטות עליהם הותקנה ועזב את הזירה ברכב מסוג רנו מ"ר 87-693-72, ואילו הנאשם פירק את יתר הרשתות ונטל עמו את המוטות עליהם היו תלויים, כאשר אחד המוטות היה בצבע צהוב (**להלן: "המוט הצהוב"**), והעמיס את הצייד לרכב מסוג ניסן וינר מ"ר 34-419-29 (**להלן: "הרכב"**), איתו הגיעו לזירה הנאשם ובסאם ואשר היה נהוג על ידי בסאם. עם עזיבתם את זירת הצייד באמצעות הרכב הבחינו הנאשם ובסאם ברכבו של פקח המאשימה וניסו לחמוק ממנו אל תוך שורות המטעים שבמקום. כאשר הצליח פקח המאשימה לעכב לבסוף את הרכב, הוא מצא בו את בסאם בלבד ובארגז הרכב נמצא המוט הצהוב.

כעולה מהאישום השני הנאשם ביצע העבירות כדלקמן:

ביום 02.11.2016 החזיק הנאשם שבפניי במקרר המצוי בביתו דורבן שלם וחלקי פנים שהוצאו מאותו דורבן, וכן נמצאו קוצי דורבן רבים שהיו פזורים בשטח החצר והמטע של הבית וכתם דם דורבן. ברכבו של הנאשם שבפניי מסוג שברולט בצבע אפור מ"ר 88-734-16, נמצאו נוצות של ציפורים מסוג שחרור וקיכלי רון וסכין ועליה שאריות של דורבן.

3. במועד הכרעת הדין וטרם טיעוני הצדדים לעונש, הורה בית משפט זה לבקשת הצדדים על הגשת תסקיר שירות מבחן בעניינו של הנאשם.

תסקיר שירות המבחן

הנאשם, בן 40 נשוי ואב לשלושה ילדים, מועסק כנהג משאית וכמנופאי.

לחובתו של הנאשם עומדות הרשעות קודמות משנת 2014 בגין ביצוע עבודות ללא היתר בניה, ומשנת 2013 הורשע בביצוע עבירות בתחום פגיעה בשמורות טבע/גן לאומי מוכרז, איסור ציד חיות בר מוגנת וצייד ללא רישיון.

בהתייחס לעבירות מושא כתבי האישום טען הנאשם בפני קצינת המבחן כי בכתב האישום הראשון הגיע לקטוף תאנים והבחין בציפורים אשר נלכדו ברשתות. לדבריו, לא היה לו כל קשר לתליית הרשתות אך כאשר הבחין בציפורים, החליט לקחת אותן לצרכי מאכל. שיתף כי ידע שזה מנוגד לחוק, אך לא יחס לכך חשיבות.

בהתייחס לכתב האישום השני טען הנאשם כי הוא וחברו טיילו באזור והבחינו בדורבן שנלכד במלכודת, הכו בו, ניקו אותו מקוציו ולקחו אותו עימם לצרכי מאכל. טען כי במקרה זה ידע כי הדבר אסור אך ביצע את המעשים מבלי לייחס חומרה למעשיו. לגבי האישום השני בכתב האישום השני, טען כי נהג לאכול את בשר הדורבן עם חבריו באזור המחסן החקלאי שלו.

בהתייחס לכתב האישום השלישי טען הנאשם כי חבריו יצרו עימו קשר כדי שיעזור להם לפרק רשתות, מאחר וידעו כי הוא מיומן בכך. טען כי ברח מהמקום לאחר שהבחין בפקח. ביחס לאישום השני טען כי אכן היו חלקי דורבן במקרר ביתו, אך הנוצות והשאריות שנמצאו ברכבו הן ישנות.

שירות המבחן התרשם מאדם בעל דלות קוגניטיבית, קונקרטי המתקשה להתבונן במעשיו באופן ביקורתי. הנאשם אמנם יכול להסתגל ולגלות יציבות במסגרות החיים השונות אך יחד עם זאת, העריכו כי הנאשם בעל יכולת התקשרות שאינה מפותחת, בעל תלות רגשית רבה בסובבים אותו ונוטה להתנהגות אימפולסיבית כאשר נתקל במצבים מורכבים. שירות המבחן מעריך כי הנאשם בעל קושי לשלוט בדחפיו, בעל מיקוד שליטה חיצוני ומתקשה לראות את חלקו או את הבחירה שיש בידיו במצבים שונים. בנוסף התרשמו כי הנאשם מתקשה לראות את החלקים השליליים של מעורבותו בעבירה ומעריכים כי הרשעתו בעבר בעבירות דומות, לא יצרה הרתעה.

מפני ביצוע עבירות חוזרות.

הנאשם טען כי באמצעות הצייד והיציאה לטבע הוא מגיע לשקט נפשי וכי מדובר במנהג הקיים בקהילה. שירות המבחן התרשם מקיומו של פער בין הוראות החוק בנושא ציד חיות בר לבין נורמות ומנהגים המושרשים בתודעה הקולקטיבית. עוד התרשם שירות המבחן כי הנאשם מתקשה בביצוע יסות והתאמה בין הפן התרבותי המלווה את חייו ובין מאפייניו האישיותיים והצורך בשמירה על החוק.

לאור כל האמור שירות המבחן מעריך כי קיים סיכון גבוה להישנות מעשים עוברי חוק ולכן נמנע מהמלצה טיפולית - שיקומית בעניינו של הנאשם והמליץ על ענישה מוחשית, אשר ניתן להמירה בעבודות שירות.

5. טיעונים לעונש מטעם הצדדים:

טיעוני ב"כ המאשימה:

1. לטענת ב"כ המאשימה הנאשם הוא "שור מועד" בתחום עבירות הצייד, כשהדבר עולה הן מהרשעה קודמת שלו במסגרת ת.פ. 15318-03-12 (ת/1) והן ממסכת האירועים או האישומים המשתרעת על פני שלושה כתבי אישום בשלוש שנים עוקבות כשהמאשימה מבקשת לראות כל אירוע בפני עצמו, העבירות הן ציד ציפורים וציד דורבנים, ולקבוע מתחם ענישה נפרד לכל אחת מהעבירות, ועונש הולם ומידתי לכל אחת מהעבירות.

2. לעניין חומרת מעשיו של הנאשם הפנה ב"כ המאשימה לכתב האישום במסגרת האירוע הראשון בת.פ. 60032-06-19 שם מתוארת האכזריות של הנאשם שלא רק שהוא צד את הציפורים הוא מבתר את הראש מהגוף, התנהגות המעידה על כהות חושים לסבלן של חיות הבר. הדבר עולה גם מכתב האישום השני במסגרת ת.פ. 60016-06-19 שם הנאשם פתח את הכלוב והיכה את הדורבן למוות באמצעות ידיו.

3. ב"כ המאשימה הפנה לתסקיר שירות המבחן, ממנו עולה כי קיים סיכון גבוה להישנות המעשים, כיוון שהנאשם אינו מפנים את חומרת המעשים ואי החוקיות.

לאור האמור, מבקשת המאשימה להכביד בעונש הנאשם ולהשית עליו ענישה כואבת ומרתיעה שתעביר מסר לנאשם ולאחרים, ענישה שמחייבת שליחתו מאחורי סורג ובריח. בהקשר זה הציג אסופת פסקי דין שניתנו בידי מותב זה בעניינם של נאשמים בעבירות שבוצעו על פני מספר שנים ובית המשפט נתן את הביטוי לכך בגזרי הדין ובענישה שגזר. בת.פ. 8168-08-17 מ"י נגד אסעד דיב שם היה מדובר בשורה של עבירות שכללו החזקת ציד צבי, ציד חוגלות, החזקת צבי וכו'. בית המשפט גוזר על הנאשם מאסר בפועל של 7 חודשים בעבודות שירות, 10 חודשים מאסר על תנאי בצייד, ו-5 חודשי מאסר על החזקה, קנס 20,000 ₪ התחייבות וצו מבחן וכן הפנה בת.פ. 48497-03-17 מ"י נ' טאלב בדארנה וחאתם נאסר.

4. לאור האמור סבורה המאשימה כי מתחם הענישה ההולם הכולל נא ממאסר בעבודות שירות ברף העליון, 8,9 חודשים, לבין עונש של מאסר מאחורי סורג וברית, מאסר על תנאי משמעותי הן לגבי עבירות הצייד והן לגבי עבירות ההחזקה. הקנס הראוי הכולל לכל האישומים בהם הורשע הנאשם צריך לנוע בין 30,000 ₪ ל-50,000 ₪, וכן התחייבות כספית משמעותית שתהא בה להרתיע הנאשם חרף אמירות שירות המבחן. כמו כן מבקשת המאשימה צו השמדה למוצגים שנתפסו למעט מכשיר פלאפון מסוג איפון 6 השייך לנאשם ויוחזר לידיו.

6. טיעוני ב"כ הנאשם לעונש :

1. לטענת ב"כ הנאשם אין מדובר בנאשם שהינו "שור מועד". מדובר בנאשם שהאירוע היחיד ארע בשנת 2010 ובגינו הורשע בשנת 2013, ועברו מספר שנים עד לאירוע נשוא תיק זה.

2. בהתייחס לעיקרון המנחה בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין ובהתאם לסעיף 40ב' לחוק העונשין טען ב"כ הנאשם כי העקרון המנחה הוא עקרון ההלימה. עקרון לפיו יש לבחון יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה, מידת אשמו של הנאשם, מידת העונש והנסיבות הקשורות והלא קשורות בביצוע העבירה. במקרה תיק זה עסקין באירוע אחד ויחיד שהתפרס לתקופת זמן, אמנם לא לתקופה של חודש או שנה, אך מדובר בתוכנית פעולה אחת ויחידה שנפרסה למשך תקופת זמן. לטענתו, עסקין באירוע אחד, אירוע מתגלגל ומתמשך ואין לראות בכך שהמאשימה הגישה כתבי אישום בגין כל אירוע עובדתי בנפרד כדי לקבוע אירועים נפרדים. עוד טען כי אומנם יש הבדל בסוג, אופן הפעולה וסוג החיה הניצודה, אך אין לקבוע כי כל אירוע הוא בנפרד. בהקשר זה הפנה לע"פ 4910/13 וטען כי יש להשתמש בשני המבחנים אשר נקבעו ע"י כב' השופט דנציגר.

3. לענין מתחם העונש הפנה ב"כ הנאשם לסעיף 40 ג' לחוק העונשין וטען כי יש לקבוע את הערך החברתי שנפגע. הסניגור טען כי אין ספק שקיימת פגיעה אך לעניות דעתו לא פעם נפסק ע"י בית המשפט העליון כי כל ענישה צריכה להתבצע בצורה הדרגתית, ומצד שני לשלוח מסר אך לא להחמיר יתר על המידה בצורה דרסטית וקיצונית.

4. בהתייחס לגזרי הדין אותם צירף ב"כ המאשימה טען הסניגור כי אין ספק שהעבירה בה הורשע אסעד דיב בת.פ 8168-08-17 הינה בניגוד לחוק הגנת הבר, אך במקרה אסעד דיב דובר על ציד חוגלות בניגוד למקרה הנדון (ציד ציפורים), ולטענתו כולם יודעים שציד של חוגלות במספרים גדולים וציד צבי ארץ ישראלי אינם כמו צייד של חוחית מבחינת הענישה, ציד של צבי א"י נמצא ברף הגבוה ביותר ובצדק צריך להחמיר בעניין, אי אפשר לבוא ולהשוות ולהטיל עונש של מאסר ממושך ברף הגבוה. מקרה אסעד דיב הינו במקרה בלתי רגיל בהשוואה למקרה שבפנינו, ולכן אין להטיל מאסר בפועל על הנאשם, קנס והתחייבות כפי שהושת על אסעד דיב. בהתייחס לת.פ 48497-03-17 מ"י נ' טאלב בדארנה וחאתם נאסר אותו הגישה המאשימה, טען ב"כ הנאשם כי מדובר בשורה של אירועים שהתמשכו במשך תקופה ארוכה, במשך שנים,

שענינם ציד של דורבנים וכמות של דורבנים שזהו מקרה חמור מהמקרה בפנינו, ואף הוסיף וטען כי לאחד הנאשמים היה מאסר על תנאי שאינו רלוונטי במקרה שלפנינו. היה מדובר בעבריון סדרתי שמבצע גם עבירות מסוג פשע ולכן אין מקום להשוות את דינם של הנאשמים שם, לעניין שבפנינו.

5. עוד טען ב"כ הנאשם כי אמנם מדובר בשלושה אישומים, ואין הוא מקל ראש לא בצייד דורבן ולא בציפורים שניצודו, אך מעיון בפסיקה הוא למד כי אין מקום להטיל קנס גבוה ומאסר ממושך כמו שנוהגים בצייד צבי ארץ ישראלי וחוגלות.

6. ב"כ הנאשם הגיש אסופת פסיקה לעניין העונש:

ת.פ. 8239-02-13 מ"י נ' **חלמי עטור**, הוטל קנס 5,500 ₪ והתחייבות 10,000 ₪.

ת.פ. 772-07-09 (קריות) **רט"ג נגד כנענה**, ציד דורבנים, הוטלו קנס בסך 6,000 ₪ והתחייבות בסך 5,000 ש"ח.

ת.פ. 60293-06-17 (טבריה) מ"י נ' **סלאח נג'ם**, הוטלו קנס בסך 5,000 ₪ והתחייבות.

ת.פ. 23572-05-16 מ"י **נגד אנואר ואח'** בגז"ד המדובר בעובד בכיר במשרד השיכון

מנהל מחוז שהוטלו עליו צו של"צ 250 שעות, התחייבות בסך 15,000 ₪ והוצאות בסך 9,000 ₪.

ת.פ. 57215-01-12 מ"י **נגד עזאיזה ואח'**, ציד דורבנים באמצעות שתי מלכודות וכלוב, בתקופת זמן ארוכה לאחר ניהול הוכחות עם עבר פלילי- הוטל קנס בסך 9,000 ₪ והתחייבות בתיק. בית המשפט סוקר מדיניות עבירה של דורבנים וחוחיות, וקבע כי מדיניות הענישה קנסות בין 5,000 ל-10,000 ₪.

ת.פ. 49967-03-17 (טבריה) מ"י נ' **האשם חסארמה ואח'** על החזקת צבי וצייד חוגלות הוטל עליו מאסר על תנאי 3 חודשים, קנס בסך 14,000 ₪ והתחייבות.

ת.פ. 12642-03-15 (טבריה) מ"י נ' **האני שחאדה ואח'** ציד חוגלות, הוטל על הנאשם קנס בסך 7,500 ₪ והתחייבות כספית על סך 15,000 ₪.

7. לטענת ב"כ הנאשם לקולת הנאשם יש לזקוף את העובדה כי הוא הודה בהזדמנות ראשונה וחסך זמן שיפוטי, צריך לתת לו הזדמנות תוך האיזון הראוי, כך שיינתן לו קנס מעטת גבוה. מדובר בנאשם שהינו נשוי, עובד לפרנסתו ומשתכר שכר מינימום.

הנאשם לוקח אחריות על מעשיו, מביע חרטה ומתנצל ולא יחזור על מעשיו.

8. ב"כ הנאשם טען כי במקרים חמורים יותר לא הוטלו מאסרים ולא עבודות שירות, ולכן אין

להטיל על הנאשם במקרה הנדון מאסר בפועל אלא מאסר על תנאי, התחייבות וקנס גבוהים כדי שהנאשם יבין שהדרך אינה משתלמת.

דברי הנאשם:

הנאשם טען כי אינו עבריין, שהוא נשוי ויש לו שלושה ילדים. טען כי אילו היה יודע שעל מעשיו מגיעים לבית משפט, לא היה עושה את זה. הוסיף כי בעבר היה לו עסק בו הפסיד הרבה כסף ולכן ברח לטבע. העסק נסגר לפני שלוש שנים. הנאשם הביע צער וחרטה על מעשיו.

7. דין והכרעה:

תיקון 113 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (**להלן: "חוק העונשין"**), שעניינו "הבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה" התווה את עקרון ההלימה כעיקרון מנחה בענישה לפיו נדרש יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמתו של הנאשם לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו (ס' 40 ב' לחוק העונשין).

אירוע אחד או מספר אירועים :

1. על פי הוראת סעיף 40ג לחוק העונשין, בשעה שהורשע הנאשם בגין כמה עבירות, יש לבחון תחילה האם מדובר באירועים נפרדים, וככל שבית המשפט מגיע למסקנה שהאירועים נפרדים, יש לקבוע מתחם עונש הולם לכל אחד מהאישומים בנפרד. לעומת זאת, כאשר העבירות בגין הורשע הנאשם מהוות אירוע אחד, יקבע בית המשפט מתחם ענישה הולם כאמור בסעיף 40ג(א) לאירוע כולו.

בית המשפט העליון נדרש להכריע בשאלה מה בין "אירוע" ל"מעשה" וזאת במסגרת ע"פ 4910/13 **אחמד בני ג'אבר נ' מדינת ישראל**, לא פורסם (29/10/2014).

בפתח דבריו מציין כב' השופט י. דנציגר כי:

"המונח "אירוע" הינו מונח חדש שהוכנס לחוק העונשין במסגרת תיקון 113, ועל אף שניתן היה לצפות כי תיכלל בתיקון 113 הגדרה כלשהי למונח זה, הרי שהגדרה כזו לא נכללה בו. ודוק, תיקון 113 לחוק העונשין אינו מגדיר מהו "אירוע", ואף אינו קובע מהו המבחן המשפטי שעל פיו יבחין בית המשפט בין תרחיש עובדתי אחד שיוגדר כ"אירוע" לבין תרחיש עובדתי אחר שיוגדר כ"כמה אירועים". המחוקק הותיר שאלות אלה פתוחות לפרשנות"

כב' השופט י. דנציגר מאמץ שני מבחנים אשר נקבעו להגדרת "מעשה" לעניין סעיף 186 לחוק סדר הדין הפלילי גם לעניין השאלה האם כל עבירה מהווה "אירוע" בפני עצמה :

"האחד, המבחן הצורני-עובדתי, שבמסגרתו בוחנים האם ניתן להפריד בין פעולות שנעשו ברצף

ובסמיכות יחסית של זמן ומקום, דהיינו האם מדובר בפעולה יחידה מתמשכת שלא ניתן לפצלה לתת-פעולות או שמא בשרשרת פעולות עוקבות שכל אחת מהן היא חוליה נפרדת. השני, המבחן המהותי-מוסרי, שנוהג בעיקר בעבירות הנעברות בגופו של אדם (להבדיל מעבירות רכוש), ושבמסגרתו מתמקדים בנזקים שגרמה התנהגותו של העבריין לנפגעי העבירה ובאינטרס החברתי שנפגע. במסגרת מבחן זה נבחנת בין היתר - אם לא בעיקר - שאלת ריבוי הנפגעים".

כב' השופטת דפנה ברק ארז סבורה כי יש להחיל מבחן חדש בקביעת היות מעשיו של נאשם בבחינת "אירוע" אחד או מספר "אירועים". על פי מבחן זה תוכרע הסוגיה בהינתן קשר "ענייני והדוק" בין הפעולות ועל פי מבחן ניסיון החיים. לגישה, ניתן לקבוע כי מדובר ב"אירוע" אחד כאשר קיימת סמיכות זמנים בין העבירות אך גם כאשר "תהיינה חלק מאותה תוכנית עבריינית" גם אם בוצעו לאורך תקופת זמן שאינה קצרה. כדוגמא רואה כב' השופטת דפנה ברק ארז במספר איומים כנגד עובדי ציבור על רקע אידיאולוגי משום "אירוע" אחד גם אם בוצעו על פני תקופה שכן קיים קשר הדוק ביניהם, כחלק מתוכנית עבריינית אחת.

כב' השופט ע' פוגלמן מצטרף בדעתו לכב' השופטת ברק ארז בקובעו כי :

"מצטרף אני לתפיסתה העקרונית של חברתי. אולם, אבקש להדגיש כי להשקפתי התיבה "אירוע אחד" רחבה דיה כדי לכלול גם פעולות עברייניות שבוצעו על פני רצף זמן; כללו מעשים שונים; ביחס לקורבנות שונים; ובמקומות שונים.

הכל - כל עוד הם מהווים מסכת עבריינית אחת. נמצאנו למדים כי הבחינה אם העבירות השונות שביצע הנאשם מהוות "אירוע אחד" היא תכליתית-פונקציונאלית."

גישת "הקשר ההדוק" אומצה בפסיקת בית המשפט העליון בע"פ 5643/14 - המערער מ"י נ' המשיבה, לא פורסם (23/06/2015), נקבע בעניין של סדרת עבירות נשק שנעברו על פני מספר חודשים :

"יישומו של מבחן "הקשר ההדוק" שנקבע בעניין ג'אבר על הערעורים שלפנינו מעלה, כי למצער נכון היה לסווג חלק מן העבירות בהן הורשעו כל אחד מהמערערים כ"אירוע אחד", ויתכן שאף את כולן. בנדון דידן, מתארים כתבי האישום

המתוקנים תכנית עבריינית שהתרחשה במשך כשלושה חודשים, במסגרתה ביצעו המערערים (כל אחד וחלקו הוא) עבירות שונות בנשק עבור בצע כסף. תכנית זו אמנם כללה מעשים שונים, אך אין בכך כדי להגדיר כל אחד מהם כ"אירוע" נפרד

בפני עצמו, ודומה כי ישמש בטענת המערערים כי מדובר במסכת עבריינית אחת, וכי מתקיים בין העבירות קשר ענייני ברור. יוזכר, כי חלק מן האישומים השונים מתייחסים לעבירות דומות שהתבצעו באותם ימים ובין אותם נאשמים - על כן ברי,

כי לא ניתן להגדירם כאירועים שונים כפי שקבע בית משפט קמא, ולקבוע בצד כל אחד מהם

מתחם ענישה נפרד".

יפה לענייננו הדרך בה מיישם בית המשפט העליון את מבחן הקשר ההדוק במקרה בו הואשמו נאשמים בעבירות דומות שהתרחשו בנקודות זמן שונות בע"פ 258/17 סלאח ואח' נ' מ"י, פורסם במאגרים המשפטיים (10/8/17) :

16". בנדון דידן, הנסיבות העובדתיות של האירועים השונים, מעידות בבירור כי עניין לנו ב'כמה אירועים'. אף שהעבירות בוצעו באותה שכונה, ובסמיכות זמנים מסוימת, הרי שכל אחד מהאירועים המתוארים בכתב האישום בוצע ביום אחר,

במקום אחר, ובמסגרת התקהלויות והתפרעויות שונות. מלאכותי עד מאד יהיה 'למזג' את העבירות שביצעו המערערים לכדי אירוע אחד. בצדק קבע אפוא בית המשפט המחוזי כי ב'כמה אירועים' עסקין, המחייבים קביעה של מתחמי ענישה נפרדים ומובחנים."

במקרה שלפנינו, ב"כ המאשימה טען למספר אירועים נפרדים.

לאחר עיון בכתבי האישום בגינם הורשע הנאשם עולה כי מעשיו של הנאשם נפרסו על פני תקופות שונות, המדובר באירועים שונים שאין סמיכות זמנים ביניהם ופער הזמנים בין כתב האישום הראשון והאחרון משתרע על פני תקופה של כשנתיים (משנת 2016 ועד שנת 2018), מעשים שבוצעו בהפרשי זמנים ניכרים למדי בין אירוע לאירוע, שוני במקום העבירה, שוני בסוגי החיות הניצודות ושיטות הצייד. שונים הם פני הדברים ארך באשר לכתב האישום השלישי בו מצאתי קשר הדוק בין האישום הראשון שעניינו ציד דורבנים והאישום השני שענינו החזקת דורבן, בחלוף חודש ימים בלבד ומכאן כי בעניינו של כתב האישום השלישי יש לראות בו אירוע אחד.

הגם שלכאורה, ניתן ללמוד כי קיים דמיון מסוים בעבירות המיוחסות לנאשם בשלושת כתבי האישום כמפורט לעיל אשר עסקין בעבירות צייד, החזקת חיית בר וצייד במקום אסור, אך נוכח הטעמים לעיל לא ניתן לראות באישומים מושא כתבי האישום הראשון והשני כאירוע אחד וכך גם בהתייחס לכתב האישום השלישי במובחן משני כתבי האישום לעיל.

לאור האמור לעיל ועל פי המבחנים המפורטים בע"פ 4910/13 הנזכר לעיל, אכן ניכר כי שלושת כתבי האישום המיוחסים לנאשם מהווים אירועים שונים ונפרדים ואינם חלק מתוכנית עבריינית אחת וכך גם בעניינו של האישום השני בכתב האישום השני ומכאן כי יש לקבוע בעניינם מתחם עונש הולם נפרד.

2. כאמור, בעקבות תיקון 113 לחוק העונשין מלאכת גזירת הדין מורכבת משלושה שלבים עיקריים כלהלן:

א. קביעת מתחם העונש ההולם (סעיף 40ג לחוק העונשין).

עמוד 10

ב. בחינה האם יש מקום לחרוג ממתחם העונש ההולם בין לקולא ובין לחומרא (שיקום, הגנה על שלום הציבור).

ג. קביעת העונש המתאים בתוך מתחם העונש ההולם (סעיף 40ג(ב) לחוק.

3. כתב האישום הראשון , ת.פ 600032-06-19

ציד חיית בר מוגנת ללא רישיון ציד או היתר, איסור ציד בשיטות אסורות (שימוש ברשתות), החזקת חיית בר מוגנת וציד באזור אסור

סעיף 2 לחוק להגנת חיית הבר, התשט"ו-1955 : איסור צידה -

"לא יצוד אדם ציד או חיית בר מוגנת, אלא ברשיון ציד או בהיתר על פי סעיף 3".

סעיף 5 (6) לחוק להגנת חיית הבר, התשט"ו-1955 קובע:

" 5. לא יצוד אדם ציד בשיטות ובאמצעים אלה:

(6) שימוש במלכודות, ברשתות או בדבק; "

סעיף 8 (א) (3) לחוק להגנת חיית הבר, התשט"ו-1955 קובע עבירת החזקת ערך טבע מוגן :

"(3) לא יחזיק אדם חיית בר שאינה מזיק ואינה חיית בר מטופחת אלא בהיתר החזקה כללי או מיוחד, או אם באה לידי מבעל היתר סחר כללי או מיוחד או היתר העברה כללי או מיוחד, או אם הנו מחזיק כדין כאמור בסעיף קטן (ב)."

סעיף 8(א)(3) לחוק הגנת חיית הבר קובע שלא יחזיק אדם חיית בר אלא בהיתר החזקה כללי או מיוחד.

יוצא מכך, כי העבירה של החזקת חיית בר מוגנת היא עבירה מסוג עוון, כאשר עונש המאסר המקסימאלי בגינה הוא שנת מאסר אחת. כמו כן, העונש יכול להיות "מאסר שנה אחת או קנס" (ראה סעיף 36 לחוק העונשין).

סעיף 14 לחוק להגנת חיית הבר, התשט"ו-1955 קובע :

" (א) העובר עבירה על פי חוק זה או על תקנה שהותקנה לפי סעיף 16 למעט על פי פסקה (2), או העובר על תנאי מתנאי רשיון או היתר שניתן על פי חוק זה, דינו, אם אין הוראה אחרת

עמוד 11

בחוק זה, מאסר שנה אחת או קנס.

(ב) העובר עבירה לפי הוראות הסעיפים 2, 3 ו-4 דינו - מאסר שנתיים או כפל הקנס האמור בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין, התשל"ז-1977."

מכאן כי העבירה של ציד חיית בר מוגנת היא עבירה מסוג עוון, כאשר עונש המאסר המקסימאלי בגינה הינו שנתיים. כמו כן, העונש יכול להיות "מאסר שנתיים או כפל הקנס".

סעיף 36 לחוק העונשין תשל"ז - 1977 מורה כדלקמן :

"נקבע בחוק מאסר בלבד או נקבע מאסר או קנס לחלופין, רשאי בית המשפט להטיל מאסר או קנס או שניהם כאחד; אולם מקום שנקבע בחוק מאסר חובה לא יטיל בית המשפט קנס בלבד."

סעיף 61 (א)(3) לחוק העונשין קובע כי :

"אם קבוע לעבירה עונש מאסר למעלה משנה ולא יותר משלוש שנים - קנס עד 75,300 שקלים חדשים". מכאן כי בסמכות בית המשפט להטיל קנס עד 150,600 ₪.

השלבים בגזירת הדין

השלב הראשון, קביעת מתחם העונש ההולם

הערך החברתי המוגן שנפגע מביצוע כלל העבירות בכלל האירועים

הערך החברתי שנפגע הינו פגיעה בחירותם ושלומן של חיות הבר המוגנות , והגנה עליהם בכלל ובסביבתם הטבעית בפרט.

כמו כן אינטרס נוסף אשר נפגע בציד חיות בר מוגנות והחזקתן הינו הרצון האנושי הקולקטיבי בשימור הסביבה האקולוגית אשר מתערערת במעשי הציד הבלתי חוקי.

כב' השופט טירקל ציין ברע"פ 1161/04 **חאג' יחיא נ' מדינת ישראל**, תק-על 2005(2), את האיסור לצוד עוד מדיני המשפט העברי :

"בעניין ציד בעלי חיים ידועה תשובתו שלרבי יחזקאל לנדא, (פולין 1713 - פראג 1793) בעל שו"ת "נודע ביהודה", שהיה רבה של פראג ומגדולי הפוסקים שבדורו, שנשאל:

"איש אחד אשר זכהו השם בנחלה רחבה ויש לו כפרים ויערות אשר בה יערות תרמוש כל חיתו יער, אם מותר לו לילך בעצמו לירות בקנה שריפה [=רובה ציד] לצוד ציד או אם אסור לישראל לעשות דבר זה, אי [=אם] משום צער בעלי חיים, אי משום בל תשחית, ואי משום שנהגו בו איסור".

בתשובתו אמר, בין היתר:

"ואמנם מאד אני תמה על גוף הדבר, ולא מצינו איש ציד [במקרא] רק בנמרוד ובעשו, ואין זה דרכי בני אברהם יצחק ויעקב... ואין ימית איש ישראלי בידים בעלי חיים בלי שום צורך רק לגמור חמדת זמנו להתעסק בצידה?!"

בסיכום דבריו אמר:

"ולכן יש בדבר זה מדה מגונה, דהיינו אכזריות, וגם איסורא וסכנתא [=איסור וסכנה]... ולכן השומע לי ישכון בטחה שקט ושאנן בביתו, ולא יאבד זמנו בדברים כאלה... והיה זה שלום. מנאי [=ממני], הטרוד" (שו"ת נודע ביהודה מהדורא תניינא, יורה דעה, סימן י') (ההדגשות שלי - י' ט')."

כבוד השופט ג'ובראן עמד על הצורך בהחמרת הענישה המוטלת בעבירות הפוגעות בבעלי החיים ב- רע"פ 8122/12 פחמאווני נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (27.1.13):

"בטרם סיום אציין כי אף אני שותף לעמדתו של בית המשפט המחוזי, כי יש מקום להחמיר בענישה הנוגעת לפגיעה בבעלי חיים, הן חיות הבר הן חיות הבית. התאכזרות ופגיעה בבעלי חיים, מעבר לפגיעה העקיפה שהיא גורמת לבני האדם, מעידה על אטימות לב וקהות חושים. נדמה כי דווקא בעידן הנוכחי, עידן השפעה טכנולוגי, חשופים בעלי החיים לאלימות חריפה מבעבר. חדשות לבקרים אנו שומעים על ניסויים מעוררי פלצות הנעשים בחיות תמימות לצרכים מסחריים, על תנאי גידול ואחזקה אכזריים שלבעלי חיים בתעשיית המזון, ועל צמצום מרחב המחיה הטבעי של בעלי חיים מוגנים המנסים לשרוד בטבע. ברי, כי ישנם מקרים בהם אין מנוס מפגיעה בחי ובצומח, בין אם לשם הצלת חיים אדם ובין אם לצורך פיתוח אנושי. יחד עם זאת, חובה עלינו להקפיד הקפדה יתרה לצמצם את הכאב הנגרם על ידינו, בייחוד כאשר מדובר במי שאת זעקותיו אנו מתקשים לשמוע, ושאינו יכול לעמוד על זכויות. מהלך זה, להגנת האנושיות שבנו על ידי צמצום פגיעתנו בבעלי החיים הסובבים אותנו, צריך להשפיע על כלל תחומי המשפט, ובתוכו אף על המשפט הפלילי."

בע"פ (מרכז) 45128-12-10 - עלאא באזלאמיט ואח' נ' מדינת ישראל, תק-מח 2011(2), 11138 נקבע על ידי בית המשפט בעניינה של עבירת הציד הבלתי חוקי כי:

"על ביהמ"ש להילחם בתופעה של ציד בלתי חוקי ולהכביד ידו על מבצעי עבירה כאמור עד כי תהפוך בלתי כלכלית ובלתי כדאית לעוסקים בה. רק ענישה של ממש תביא להרתעה ויהא בה

כדי להציל את נוף ארצנו."

המחוקק אף הביע דעתו בעניין הצורך בהחמרת הענישה בתיקון החוק (תיקון מס' 6 תשס"ט-2008), ובו הוגדל גובה הקנס המירבי לכפל הקנס הקבוע בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין.

בעניינו של כתב האישום הראשון מידת הפגיעה בערך המוגן הינה ברף הגבוה שעה שמדובר בהתארגנות בהיקף ממשי, הן בשימוש בארבע רשתות ערפל שנפרסו באזור הציד והן בעצם העובדה שברשתות הערפל נמצאו סה"כ שתיים עשרה (12) ציפורים ושלושה עשר (13) ראשים של ציפורי בר שהושלכו במקום. כל אלה יחד מלמדים על התנהלות הנאשם, היקף הפגיעה ומידת הפגיעה בערך המוגן בפרט כשיש ליתן את הדעת להתנהגות הנאשם שעה שניגש לשחרר ציפור שנתפסה באחת הרשתות, תפס אותה בידיו והפריד באמצעות ידיו את ראשה של הציפור מגופה והשליך את ראשה על הרצפה. לאחר מכן, שיחרר הנאשם ציפור אחרת שנלכדה ברשת והשליך גם אותה על הרצפה.

נסיבות ביצוע העבירה ומידת אשמו של הנאשם

העיקרון המנחה בענישה הינו עקרון ההלימה אשר מנוסח בסעיף 40ב לחוק העונשין כדלקמן:

"העיקרון המנחה בענישה הוא קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשי העבירה, בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו (בסימן זה - העיקרון המנחה)".

רכיב "מידת אשמו של הנאשם" בביצוע העבירה הוא עיקרון מנחה בענישה. בסעיף 40ט(א)(1) ו-(2) לחוק העונשין נקבע כי בית המשפט יתחשב בהתקיימן של נסיבות הקשורות בביצוע העבירה, כאמור להלן, ובמידה שבה התקיימו, ככל שסבר שהן משפיעות על חומרת מעשי העבירה ועל אשמו של הנאשם:

(1) התכנון שקדם לביצוע העבירה;

(2) חלקו היחסי של הנאשם בביצוע העבירה ומידת ההשפעה של אחר על הנאשם בביצוע העבירה".

במקרה שבפני מדובר בביצוע עבירה של ציד חיות בר מוגנת. עבירת הציד הינה העבירה המרכזית והדומיננטית בחוק ואשר משניים לה עבירות החזקת חיות בר מוגנת, ציד בשיטות אסורות וציד במקום אסור וזאת בכל האמור בחומרת העונש שנקבע בצידן של עבירות אלו על ידי המחוקק הן במשך המאסר והן בגובה הקנס שניתן להטיל על עובר העבירה.

הנאשם פעל לבדו ובאופן עצמאי, לא היו שותפים לנאשם בביצוע העבירה ולא הוכח בפני כי הנאשם שודל או איום לצורך ביצוע העבירות. הנאשם פעל תוך תכנון מוקדם ולא בלהט הרגע וראיה לכך הגעת הנאשמים למקום, הצבת ארבע רשתות ערפל לצורך ציד חיות.

"מידת הנזק" שנגרם או שהיה צפוי להיגרם מביצוע עבירה של ציד חיות בר מוגנת הינה פונקציה של מספר גורמים :

א. סוג החיה אותה ביקש הנאשם לצוד, מידת נדירותה של אותה חיה, המאפיינים הייחודיים שבה, מידתה של סכנת ההכחדה בה מצויה החיה הניצודה, היקף ומהות האמצעים שננקטים על ידי הרשויות לשם הגנה על שלומה של החיה המוגנת בסביבתה הטבעית, מידת נפיצותן של העבירות שפוגעות באותה חיה מוגנת.

ב. קיימת חשיבות למספר החיות המוגנות שניצודו שלא כדין. אין דינו של מי שצד ציפור אחת כדינו של מי שצד 12 ציפורים.

במקרה דנן עסקינן בצייד ציפורים מסוג סבכי שחור כיפה וסבכי שחור ראש שהינן חיות בר מוגנות. בפני בית משפט זה מובאים לדין נאשמים רבים באשמה כי ביצעו עבירות צייד בלתי חוקי של ציפורים מוגנות וניכר כי אין מדובר בתופעה זניחה או ספורדית.

עוד יש ליתן משקל לעובדה כי נתפסו ברשתות הערפל שתיים עשרה (12) ציפורים ושלושה עשר (13) ראשים של ציפורי בר שהושלכו במקום, וכי הנאשם החזיק בציד רב המשמש לציד שלא כדין, התאכזרותו לציפור שעה שהפריד באמצעות ידיו את ראשה מגופה והשליך את ראש הציפור על הרצפה.

על הנזק הפוטנציאלי מלמד מספר רשתות הערפל שהוצבו במקום ומספר הציפורים שנצודו והומתו ולא מן הנמנע כי אילולא הופרע הנאשם בביצוע העבירות היו ציפורים מוגנות נוספות ניצודות ואף מומתות.

בבחינת מניע הנאשם בביצוע העבירות לא נטען על ידי הנאשם ואף לא בתסקיר שירות המבחן כי הנאשם פעל עקב נסיבות חיים קשות, ניכר כי התנהלותו העבריינית נובעת מדפוסי חשיבה עברייניים בתחום הפגיעה בחיות בר מוגנות ובעודו טוען כי נוהג לאכול בשר הדורבנים, לא נשמעה טענה דומה באשר לחוחיות שצד הנאשם ומכאן יוצא אני מנקודת הנחה כי אלו ניצודו מטעמים כספיים, זאת באופן חלקי או מלא.

מדיניות הענישה הנוהגת

מעיון בפסיקה הנוהגת אשר הוגשה לעיון בית המשפט לרבות גזרי הדין אשר ניתנו בעת האחרונה על ידי מותב זה ובתי משפט נוספים עולה כי קיימת מגמת החמרה בענישה הנוהגת בגין עבירות ציד חיות בר מוגנת. להלן התייחסות לפסיקה הנוהגת בעבירת ציד חיות בר מוגנת בנסיבות דומות ככל הניתן או שיש בהן כדי להשליך על רף הענישה במקרה שבפני:

א. תפ 46230-07-16 מדינת ישראל נ' ארשיד (שלום טבריה , בפני מותב זה) הנאשם הורשע

בשלושה כתבי אישום בעבירות איסור החזקת חיות בר מוגנת, צידה ללא רישיון ציד או היתר, ציד בשיטות אסורות. בית המשפט (מותב זה) גזר על הנאשם מאסר בפועל לתקופה של 5 חודשים

שירותה בעבודות שירות, מאסר על תנאי, קנס בסך 12,000 ש"ח והתחייבות כספית על סך 12,000 ש"ח; על חומרת העונש הוגש ערעור בע"פ 4164-02-18 (מחוזי נצרת) אשר התקבל חלקית באופן שגובה הקנס הועמד על 20,000 ₪ והתחייבות הכספית הועמדה על 25,000 ₪. עוד צוין בהחלטת בית המשפט המחוזי כי המאשימה חזרה בה מעמדתה למאסר מאחורי סורג ובריח שעה שהנאשם כבר החל בביצוע עונש המאסר בעבודות שירות. עוד אציין כי במקרה זה בא שירות המבחן בהמלצה בעניינו של הנאשם להטלת צו של"צ, מאסר על תנאי וחתימה על התחייבות כספית.

ב. **עפ"ג 13130-07-18 נסאר נ' מדינת ישראל ועפ"ג 9802-07-18 מדינת ישראל נ' נסאר**

(מחוזי נצרת) המערער הורשע על פי הודאתו בשני אישומים שעניינם איסור החזקת חיית בר מוגנת, ציד חיית בר מוגנת ללא רישיון ציד או היתר, ציד בשיטות אסורות (מלכודות) וציד באזור אסור. בית משפט קמא (מותב זה) דן הנאשם לשני חודשי מאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שירות, מאסרים מותנים, קנס בסך של 12,000 ₪ והתחייבות להימנע מביצוע עבירה. בית המשפט המחוזי קיבל באופן חלקי ערעור המאשימה על קולת העונש והחמיר בעונשו של הנאשם במובן זה שתקופת המאסר בפועל הועמדה על 4 חודשים אותם יישא הנאשם בדרך של עבודות שירות.

ג. **עפ"ג 41431-09-18 קרם נ' מדינת ישראל (מחוזי נצרת)** המערער הורשע על פי הודאתו

בביצוע עבירות ציד חיית בר מוגנת - עבירה לפי סעיף 8 ו - 14 (ב) לחוק להגנת חיית הבר, התשט"ו 1955- (להלן: "חוק להגנת חיית הבר"), החזקת חיית בר מוגנת - עבירה לפי סעיף 8 (א) (3) ו - 14 (א) לחוק להגנת חיית הבר, איסור צידה ללא רישיון ציד או היתר - עבירה לפי סעיף 2 לחוק הגנת חיית הבר בנסיבות סעיף 14 (ב) לחוק הגנת חיית הבר וכן ציד באמצעות רשתות - עבירה לפי סעיף 5 (6) ו - 14 (א) לחוק להגנת חיית הבר. בית המשפט קמא (מותב זה) דן הנאשם ל 6 חודשי מאסר בפועל והפעלת מאסר על תנאי בן 12 החודשים באופן שהמאסר על תנאי ירוצה בחופף למאסר שהוטל על הנאשם בתיק זה ובסה"כ הנאשם ירצה 12 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי, קנס בסך של 24,000 ₪ והתחייבות **(ת"פ 29773-02-16 שלום טב')**. הערעור על חומרת הענישה שהגיש הנאשם לבית המשפט המחוזי, נדחה בהסכמה וגר הדין נותר בעינו.

על מגמת החמרה הדרגתית אך קבועה בעונשם של אלו הצדים חיות בר מוגנות עמד בית המשפט המחוזי בנצרת **בעפ"ג 37322-02-18, 4140-02-18 חאג' נ' רשות הטבע והגנים, פורסם במאגרים המשפטיים (29.1.29).** במקרה זה דובר אמנם בציד צבי ארץ ישראלי ובנסיבות מחמירות למדי אך בית המשפט משרטט קווים מנחים לנסיבות בהן יכלול מתחם העונש ההולם רף עליון של מאסר מאחורי סורג ובריח ובהם מותה של חיית בר מוגנת. במקרה זה נדונו הנאשמים בדין אירוע יחיד של ציד, הנאשמים נעדרי עבר פלילי, אחד הנאשמים מבוגר ובעניין הנאשמים הוגשו תסקיר שירות המבחן שתיארו הנאשמים כנורמטיביים ובאו בהמלצה לענישה שיקומית - חינוכית:

"42. מאז ניתן פסק הדין פחמאווי חלפו 6 שנים. ואכן, בפסיקה ניכרת מגמה של החמרה הדרגתית בעונשים בגין עבירות ציד. מדיניות הענישה בעבירות אלה, כאשר מדובר בירי כלפי צבאים, ללא פגיעה בהם, כוללת מאסרים מותנים וקנסות כבדים (ראו גזר הדין בת"פ 9981-04-16 מדינת ישראל נ' אבו

חמדי). עמדתי היא, כי אם במקרים של ירי לעבר צבאים, ללא גרימת מותם בפועל ניתן להסתפק במאסר מותנה, הרי יש לנקוט בקו מחמיר יותר, עם מי שבהתנהגותם גורמים לפגיעה בבעל החיים ונוהגים כלפיו באכזריות. ציד צבאים באמצעות ירי וגרימת מותו של צבי, צריכים לקבל ביטוי מוחשי יותר בענישה, שכן במקרה כזה, הסיכון הפוטנציאלי לאוכלוסיית הצבאים ולעוברי אורח הוא גדול יותר. עם מותו של בעל החיים אף התממש פוטנציאל הפגיעה. לנתונים אלה יש ליתן משקל משמעותי בקביעת מתחם העונש ההולם. לכן, כאשר מדובר בהרג חיית בר, ובפרט הרג של צבאים, שאוכלוסייתם, כאמור, הולכת ופוחתת והם מצויים בסכנת הכחדה, והעונשים שהוטלו עד כה לא הביאו למיגור התופעה, הרף הגבוה יותר של המתחם, צריך לבוא לידי ביטוי במאסר מאחורי סורג וברית, כפי שנקבע בגזר דינו של חאג'."

ב"כ הנאשם הפנה במסגרת הטיעונים לעונש לאסופת פסיקה ממנה ביקש ללמוד על העונש הראוי בתיק זה :

בתפ 8239-02-13 מדינת ישראל נ' עטור עסקין בנאשם אשר הורשע בעבירות ציד חיית בר מוגנת ללא רישיון, החזקת חיית בר מוגנת, ציד בלילה וציד באזור אסור לאחר שמיעת ראיות . בגין עבירות אלה הושת על הנאשם קנס בסך 5,500 ₪ והתחייבות על סך 10,000 ₪. בתיק זה לחובת הנאשם הרשעה משנת 2003 , והעבירה בתיק זה בוצעה בשנת 2012, כ- 9 שנים מאוחר יותר. בעניינו של הנאשם לא הוגש תסקיר מבחן המעריך סיכויי הישנות גבוהים לביצוע מעשים עוברי חוק בעתיד כפי המקרה שבפניי ומדובר באירוע ציד יחיד.

בתפ 772-07-09 רשות הגנים הלאומיים נ' כנעאנה הנאשמים הורשעו לאחר שמיעת ראיות בהיעדרם (לא התייצבו לשיבת ההוכחות) בעבירות ציד חיית בר מוגנת , ציד ללא רישיון ציד וציד במלכודות. לחובת הנאשמים הרשעות קודמות בעבירות ציד. נגזר על הנאשמים מאסר על תנאי לתקופה של 3 חודשים למשך 3 שנים, קנס בסך של 6,000 ₪ והתחייבות בסך של 5,000 ₪.

בתפ 60293-06-17 מדינת ישראל נ' נג'ם (בפניי מותב זה) הנאשם הורשע בהתאם להודאתו בכתב האישום המתוקן (פגיעה בערך טבע מוגן) ונגזרו עליו במסגרת הסדר טיעון ביחס לכל רכיבי הענישה נגזר על הנאשם קנס בסך של 5,000 ₪, התחייבות על סך 7,500 ₪. עם זאת מדובר באירוע יחיד של ציד ציפור אחת (קורמורן) , ללא התרשמות שלילית מצד שירות המבחן.

בתפ 23572-05-16 רשות הטבע והגנים נ' אנואר ואח' הנאשמים הורשעו בהתאם להודאתם בביצוע עבירות ציד חיית בר מוגנת ועבירת החזקת חיית בר מוגנת. בעניינו של הנאשם 1 הוגש תסקיר שירות מבחן הבא בהמלצה טיפולית שיקומית והטלת צו של"צ בהיקף של 100 שעות , בין היתר לאור היעדר הרשעות קודמות, האוריינטציה החיובית והשפעת ההליך המשפטי על הנאשם הומלץ על אי הרשעתו. לאור האמור , בית המשפט ביטל הרשעתו של הנאשם והשית עליו צו של"צ. כאמור התרשמות שירות המבחן מהנאשם שבפניי שונה למדי, עברו הפלילי אינו נקי לרבות בתחום הפגיעה בחיות בר מוגנות ומדובר בתיק אליו הפנה ב"כ הנאשם באירוע ציד יחיד בו נצודו שתי חוגלות.

בת.פ 57275-01-12 מדינת ישראל נ' אכתילאת ואח' (מותב זה) הורשעו הנאשמים בעבירות של ציד חיות בר מוגנת, ציד ללא רישיון וציד בשיטות אסורות מלכודות. לצורך גזר הדין בית המשפט לקח בחשבון העדר הרשעותיהם הקודמות של הנאשמים, גילם הצעיר יחסית וכן פרק הזמן שחלף ממועד ביצוע העבירות וגזר על כל אחד מהנאשמים קנס בסך של 9,000 ₪ והתחייבות כספית בסך של 15,000 ₪. לציון כי במקרה זה דובר באירוע ציד יחיד, לא הומתה ולא נתפסה חיות בר מוגנת ה הנאשמים נעדרו עבר פלילי ולא הוכן בעניינם תסקיר שירות המבחן.

בת.פ 12642-03-15 מדינת ישראל נ' שחאדה (מותב זה) הנאשם הורשע על פי הודאתו בעובדות כתב האישום המתוקן בשנית בביצוע עבירות ציד חיות בר מוגנת, ציד באמצעות כלי רכב ממונע, ציד ללא רישיון, והחזקה בערך טבע מוגן ללא היתר. הנאשם נעדר הרשעות קודמות ומוחזק כאדם נורמטיבי. נגזר על הנאשם קנס בסך של 7,500 ₪ והתחייבות בסך של 15,000 ₪. במקרה זה דובר באירוע ציד יחיד בו נצודה חוגלה אחת ועברו של הנאשם היה נקי.

בת.פ 49967-03-17 מדינת ישראל נ' האשם חסארמה (מותב זה) הצדדים הגיעו להסדר דיוני במסגרתו הנאשמים הודו בכתב האישום המתוקן בביצוע עבירות ציד חיות בר מוגנת והחזקת חיות בר מוגנת. תסקיר שירות המבחן שהוגש בעניינו של הנאשם 1 בא בהמלצה שלא להרשיע, ובעניינו של הנאשם 2 נטען למצב כלכלי קשה והיותו מוגבל באמצעים. הנאשם 1 נעדר הרשעות קודמות ואילו לחובת הנאשם 2, שתי הרשעות קודמות בתחום עבירות המס. בית המשפט גזר מאסר על תנאי, קנס והתחייבות כספית להימנע מביצוע עבירות. במקרה זה ושלא כפי עניינו של הנאשם שבפני היה תסקיר שירות המבחן חיובי ובא בהמלצה שיקומית, דובר במקרה זה באירוע ציד יחיד

מעיון בגזרי הדין כמפורט לעיל אליהם הפנה ב"כ הנאשם למד אני כי לא ניתן לגזור גזירה שווה מפסקי דין אלו לנאשם שבפני. במקרה שבפני לא תוקן כתב האישום בעניינו של הנאשם, לא תוקנו סעיפי העבירה, הצדדים לא הגיעו להסדר טיעון ולחובת הנאשם הרשעה קודמת בעבירות ציד, ובהתייחס לכלל האישומים שבפני הנאשם ביצע מספר לא מבוטל של עבירות ציד והחזקות חיות בר מוגנת במשך תקופה של שנתיים, החל משנת 2016 ועד לשנת 2018, כשלחובתו 4 אירועים שונים בזמנים שונים, במקומות שונים ועסקין בחיות בר שונות. הנאשם שבפני נהג באכזריות ובחוסר חמלה כלפי החיות כעולה מכתב האישום הראשון שם הפריד ראש הציפור מגופה בידיו, ובכתב האישום השני הכה באלת עץ את הדורבן. תסקיר שירות המבחן בעניינו של הנאשם אינו חיובי באשר אינו בא בהמלצה טיפולית שיקומית אלא בא בהמלצה לענישה מוחשית על מנת להרתיע הנאשם מלשוב לסורו. - נסיבות מחמירות אשר אינן מתקיימות בפסיקה אליה הפנה ב"כ הנאשם.

מצבו הכלכלי של הנאשם כגורם בקביעת מתחם העונש ההולם :

על פי הנתען, הנאשם נשוי ולו 3 ילדים (גילאי 12-14). אשתו עקרת בית והוא עובד כנהג משאית, משתכר בשכר מינימום. הנאשם טען כי בעבר, בין השנים 2000 - 2008, היה לו עסק אך בעקבות הפסדים וקשיים כלכליים סגר את העסק. לא נטען למצב כלכלי קשה.

טענותיו של הנאשם לא נתמכו באסמכתאות ולא נטען לחובות שחב הנאשם ומכאן והגם התרשמות כי מצבו הכלכלי של

הנאשם אינו שפיר ומשתכר שכר מינימום, הרי שלא הוכח בפני כי הינו קשה באופן חריג.

מתחם העונש ההולם:

לאור האמור לעיל אני קובע כי מתחם העונש בנסיבות ביצוע העבירה שבפני, לאור כל האמור לעיל ביחס לנאשם הוא כדלקמן:

א. ממאסר על תנאי ועד מאסר בפועל לתקופה 8 חודשים אשר יכול וירוצה בעבודות שירות.

ב. קנס כספי הנע בין 5000 ₪ - 25,000 ₪.

ג. חתימה על התחייבות כספית בין 10,000 ₪ - 25,000 ₪.

כתב האישום השני, ת.פ 60016-06-19

עבירת איסור החזקת חיית בר מוגנת , צייד חיית בר מוגנת ללא רישיון ציד או היתר, ציד בשיטות אסורות (מלכודת) וציד באזור אסור

הערך החברתי המוגן אשר נפגע הינו הערך של שמירה על עולם החי מפני הכחדה, שלומן וחייהן של חיות בר מוגנות. **בהתייחס לאישום הראשון** הפגיעה בערך המוגן הינה ברף הבינוני עד הגבוה שעה שמדובר בהתארגנות של הנאשם בצוותא עם אחר אשר עסקו בציד הדורבנים באמצעות מלכודת מתכת שבתוכה הונחו פירות ובצלים כפיתיונות במטרה לצוד דורבנים, עובדה העשויה ללמד על מיומנות בביצוע ציד דורבנים. כן ראוי לציין כעולה מעובדות האישום הראשון, כי הנאשם והאחר מצאו דורבן שנלכד במלכודת, ונהגו בו באכזריות עת הכו בו באמצעות אלת עץ. כל אלה יחד מלמדים על התנהלות הנאשם, היקף הפגיעה ומידת הפגיעה בערך המוגן.

נסיבות הקשורות ביצוע העבירה ומידת אשמו של הנאשם

(1) התכנון שקדם לביצוע העבירה;

הנאשם פעל בביצוע העבירות תוך תכנון מוקדם ולא בלהט הרגע. הנאשם הכין מראש את המלכודת, הכין את כלי העבודה והפיתיונות באמצעותם ביקש להציב המלכודת לצורך לכידת דורבנים.

(2) חלקו היחסי של הנאשם בביצוע העבירה :

לא ניתן ללמוד מעובדות כתב האישום מי משני הנאשמים הינו הדמות הדומיננטית בביצוע העבירות, כן ניתן ללמוד על פעולתו של הנאשם בביצוע העבירות, את אחריותו המשמעותית לביצוע המעשה.

בית המשפט העליון קבע במסגרת ע"פ 8515/17 פלוני נ' מ"י, פורסם במאגרים המשפטיים (24.10.18) כי אחריותם של נאשמים כשותפים בצוותא לביצוע עבירה אינה מפחיתה ממידת האשם הרובץ לפתחם של מי מהשותפים :

ג. לא מצאנו ממש בטענתה של ב"כ המערער לפיה בית המשפט לא התחשב ב"חלוקת התפקידים" בינו לבין האחר, לאור העובדה כי המערער לא נטל חלק בתקיפת הקשישה. אף שהטעון העובדתי הינו נכון, אין הוא נכון מן הבחינה המשפטית והערכית בהקשר לחלוקת האשם המוסרי בביצוע עברייני המתבצע בצוותא. בכל תכנית עבריינית שבה משתתף יותר מאשר מבצע אחד, חולקים מבצעי העבירה בצוותא בתפקידים. בענייננו האחר הפיל וריתק את הקשישה ובכך אפשר למערער לבצע את "תפקידו" בחיטוט וחיפוש אחר דברי ערך בדירתה. שניהם מבצעים בצוותא, ומידת אשם המוסרי שווה ונכון עשה בית המשפט המחוזי משלא מצא לאבחן ביניהם בקביעת מידת האשם, לאור טענה זו."

מסקנה זו מתחזקת על רקע קביעותיו של בית המשפט העליון בתיק ע"פ 1884/05 חיגר נ' מדינת ישראל [פורסם במאגרים המשפטיים] (12.12.2005), כי גם אם הייתי מוצא שחלקו של הנאשם שבפני פחות בחומרתו מזה של האחר (ואין כך הדבר במקרה זה) , הרי שנהיר כי לכל שותף לעבירה תפקיד במסגרת הוצאת התוכנית העבריינית לפועל בביצוע עבירות כדוגמת העבירות בהן הורשע הנאשם שבפני :

"על פי העובדות הנטענות בכתב האישום ובהן, כאמור, הודו המערערים, הם היוו חלק מחבורה שהעסיקה נשים בזנות, ומטבעו של עיסוק מסוג זה שבני החבורה תורמים כל אחד על פי התפקיד שיעדו לו שותפיו במטרה להשיג את יעדם המשותף. אכן, המערערים לא היו הרוח החיה בביצוען של העבירות, אולם תמורת בצע כסף הם שימשו כידו הארוכה של ליאונד, תוך ידיעה שהם תורמים לביצועם של מעשים אותם רואה המחוקק בישראל כעבירות חמורות, ועל כן קצב בצידן עונשי מאסר משמעותיים."

"מידת הנזק" שנגרם או שהיה צפוי להיגרם מביצוע עבירה של צייד חיות בר מוגנת הינה פונקציה של מספר גורמים :

במקרה דנן עסקינן בחיית הדורבן שהינה חיה מוגנת אשר נמצאת בסכנת הכחדה ממשית בארץ ישראל כתוצאה מציד בלתי חוקי . המדינה אמנם תרמה בהתנהלותה לדלדול אוכלוסיית הדורבנים תוך מתן היתרי ציד עד 1996 אך מזה שנים רבות עושות רשויות המדינה כדי להילחם בתופעת ציד הדורבנים אשר מאיימת להכחיד את אוכלוסיית הדורבנים בארץ.

הנאשם על בצוותא עם אחר להצבת מלכודת בשלוש הזדמנויות שונות תוך תחזוקה והפיכתה לשמישה לצרכי ציד דורבנים , אחראי להריגתו של דורבן ולכידתו של דורבן נוסף שאלמלא נמצא על ידי פקחי המאשימה סביר

כי גורלו היה מר כשל הדורבן הראשון.

בבחינת הנזק הפוטנציאלי ולאחר התרשמות ממעשיו של הנאשם, הסדרתיות והמיומנות בה פעל בביצוע עבירות ציד והחזקת חיות בר מוגנות לאחר הריגתן הרי שלא מן הנמנע כי באם לא הייתה מתגלה העבירה ומופסקת בידי רשויות אכיפת החוק, היתה המלכודת שהניחו הנאשם והאחר משמשת ללכידת דורבנים נוספים והריגתם.

בהתייחס לאישום השני, הפגיעה בערך המוגן הינה ברף הנמוך שעה שלא עולה מעובדות כתב האישום האם הנאשם הוא זה שצד את הדורבן.

בבחינת נסיבות ביצוע העבירה ומידת אשמו של הנאשם, יש לבדוק "מידת האשם" בביצוע עבירה של החזקת חיית בר. בעבירות שיש בהן יסוד של "החזקה" ישנם שני פרמטרים מרכזיים לבדיקת "מידת האשם" בביצוע העבירה, והם "תכלית ההחזקה" ו-"תפקידו" של הנאשם בביצוע העבירה. במקרה שבפני הנאשם פעל לבדו, ללא שותפים ולא הוכח כי שודל או אולץ לבצע העבירה. הנאשם החזיק בבשר דורבן במקרה שהיה במחסן חקלאי המשמש מקום בילוי ופנאי השייך לו, החזקה בחיית הבר המוגנת לא היתה ככל הנראה למטרות מסחריות של הפצה ועשיית רווח כלכלי אלא לצרכי אכילה.

אשמו של הנאשם בביצוע העבירה כאמור הינו מלא. חלקו היחסי בתכנון ובביצוע העבירה הינו מוחלט, ולא נטען בפני כי יש לנאשם שותפים בביצוע העבירה.

הנזק במקרה זה מצוי ברף הבינוני. אמנם אין עולה מהאישום השני כי הנאשם צד הדורבן שנמצא בחזקתו אך החזקת חיי בר מוגנת שנצודה באופן בלתי חוקי מעודדת המשך ציד בלתי חוקי, התאכזרות לחיות בר מוגנות ומעמידה חיות הבר המוגנות בסכנת הכחדה.

מדיניות הענישה הנוהגת

בהתייחס לאישום הראשון ראה מדיניות ענישה בת.פ 60032-06-19 כמפורט לעיל.

מדיניות הענישה הנוהגת בהתייחס לאישום השני :

א. ע"פ 21024-03-12 המשרד לאיכות הסביבה ירושלים רשות שמורות טבע מדור תביעות נ'

פחמאוי (פורסם במאגרים משפטיים מיום 11.10.2012): המשיב הורשע בעבירה של החזקת חיית בר מוגנת. במועד ביצוע העבירה היה תלוי ועומד נגדו עונש מאסר על תנאי בר-הפעלה בן 7 חודשים שהושת עליו בגין ביצוע עבירת ציד. המשיב הורשע בעבירה של החזקת חיית בר מוגנת, בניגוד לסעיפים 8(א)(3), 13 ו-14(א) לחוק להגנת חיית הבר (בגין החזקת קוצים של דורבן ותכולת קיבה של דורבן). בימ"ש קמא גזר על המשיב קנס בסך 10,000 ₪ או 100 ימי מאסר תחתיו, חתימה על התחייבות בסך

עמוד 21

15,000 ₪ (או 150 ימי מאסר) וכן הורה על והפעלת התחייבות בסך 10,000 ₪. בנוסף, האריך בימ"ש קמא את המאסר המותנה בן 7 חודשים שנפסק בת"פ 124/08 בשנתיים נוספות. בית המשפט המחוזי קיבל ערעור המדינה על קולת העונש והורה על הפעלת המאסר המותנה בן 7 החודשים שנגזר על המשיב. לאור הפעלת המאסר, ובהתחשב בנסיבותיו האישיות של המשיב, בוטל הקנס שהוטל על המשיב בבימ"ש קמא. יתר חלקי גזר הדין יעמדו בעינם. הוגשה בקשת רשות ערעור לבית משפט העליון, בקשה אשר נדחתה.

ב. **בת"פ 31574-06-16 (שלום טבריה) מ"י נ' פארס , לא פורסם (6/9/16)** נדון הנאשם בפני מותב זה לעונשי מאסר על תנאי, קנס בסך 5000 ₪ וחתימה על התחייבות כספית בסך 15,000 ₪ בגין עבירת החזקת חיית בר מוגנת (שני גושי בשר דורבן).

ג. **בת"פ 59339-07-15 (שלום טבריה) מ"י נ' סיאם ואח' , לא פורסם (15/12/15)** הורשע נאשם 1 על פי הודאתו בגין עבירת החזקת חיית בר מוגנת (לשלשת ונוצות ציפור שיר) וכן ציד חיית בר מוגנת בצירוף תיק נוסף (ציד 6 חוחיות באמצעות רשת) ונדון לעונשי מאסר מותנה, קנס בסך 13,000 ₪ וחתימה על התחייבות כספית בסך 15,000 ₪.

ד. **בת"פ 17948-08-17 (שלום טבריה) מדינת ישראל נ' ניקולא ואח' , לא פורסם (28/6/18)** נדונו הנאשמים למאסרים מותנים ועונשי קנס בסך 5000 ₪ - 7000 ₪ והתחייבות כספית בסך 10,000 ₪ ו - 12,000 ₪ בגין החזקת 9 חוגלות במקפיא. ערעור על חומרת העונש (ע"פ 40319-07-18 מחוזי נצרת) התקבל באופן שהקנסות הועמדו על סך של 3,000 ₪ ו - 5,000 ₪ בהתאמה.

מצבו הכלכלי של הנאשם

ראה לעיל.

נוכח האמור לעיל, אני קובע בהתאם להוראות לסעיף 40 יג' לחוק העונשין , כי מתחם העונש ההולם בעניינו של הנאשם הינו :

בהתייחס לאישום הראשון:

- א. ממאסר על תנאי ועד מאסר של מספר חודשים אשר יכול וירוצה בעבודות שירות.
- ב. בנוגע לרכיב הענישה הכספי, מתחם הרכיב הכספי ההולם נע בין התחייבות כספית בלבד לבין קנס בסך של 10,000 ₪.
- ג. התחייבות כספית הנעה בין 2,500 ₪ ל-15,000 ₪.

בהתייחס לאישום השני:

- א. מהימנעות מהטלת מאסר ועד מאסר של מספר חודשים אשר יכול וירוצה בעבודות שירות.
- ב. בנוגע לרכיב הענישה הכספי, מתחם הרכיב הכספי ההולם נע בין התחייבות כספית בלבד לבין קנס בסך של 5,000 ₪.
- ג. התחייבות כספית הנעה בין 2,500 ₪ ל-10,000 ₪.

האישום השלישי, ת.פ 60009-06-19

ציד חיית בר מוגנת, החזקת חית בר מוגנת, ציד בשיטות אסורות (רשתות) וציד באזור אסור

בהתייחס לאישום הראשון הנאשם הורשע על פי הודאתו בביצוע עבירות של ציד חיית בר מוגנת, ציד בשיטות אסורות וציד באזור אסור, עבירות לפי חוק להגנת חיית הבר שבוצעו ביום 02.10.2016, בצוותא עם נאשם נוסף בשם בסאם סבאג ת.ז. 080937857 ועם אחר בשם אמל איברהים, אשר עסקו בצייד ציפורים מסוג סבכי שחור כיפה ונקר סורי באמצעות שלוש רשתות ערפל ללכידת ציפורים. הפגיעה בערך המוגן בינונית עד גבוהה הן בהיבט של הפגיעה בציפורים כאשר אחת מהן נמצאה ברשת הערפל מתה והן בפגיעה בערך מוגן הבא לשמור על אוכלוסיית חיות הבר המוגנות ובמיוחד אלו מתוכן הנתונות בסכנת הכחדה.

הנאשם פעל עם שניים נוספים תוך תכנון מוקדם ולא בלהט הרגע. הוא הגיע לשטח לאחר שסרקו את זירת הציד, הצטיידו ברשתות ערפל ובאמצעי צייד, דבר המעיד על חומרת מעשיו. מדובר בהתארגנות מקדימה של הנאשם לביצוע המעשה, לא הוכח כי הנאשם שודל או אולץ לבצע העבירות, ולכן אשמו בביצוע העבירות מלא.

לעניין הלכות בית המשפט העליון בדבר אשמו המלא של נאשם אשר פעל בצוותא עם אחרים ר' הפסיקה המובאת בעניינו של האישום הראשון בכתב האישום השני.

עוד אציין את העובדה שעם עזיבתם של הנאשמים את זירת הצייד באמצעות הרכב הבחינו ברכבו של פקח המאשימה, וניסו לחמוק ממנו אל תוך שורת המטעים שבמקום. כאשר הצליח לבסוף פקח המאשימה לעכב את הרכב, הוא מצא את בסאם סבאג בלבד במקום בעוד הנאשם הצליח לחמוק. התנהלותו זו של הנאשם מעידה על כוונתו הזדונית בביצוע מעשי הציד שהינם חפים מהתנהלות תמימה למחצה כפי שמנסה הנאשם לתאר כמפורט בתסקיר שירות המבחן וכן על היעדר מורא הנאשם מפני רשויות אכיפת החוק שעה שהמשיך לעבור עבירות חמורות ואף דומות גם לאחר אירוע זה (ר' כתבי האישום הראשון והשני).

בהתייחס לאישום השני הנאשם הורשע בהחזקת בשר דורבן שלם וחלקי פנים שהוצאו מאותו דורבן במקרר המצוי בביתו, וכן נמצאו קוצי דורבן רבים שהיו פזורים בשטח החצר והמטע של הבית וכתם דם דורבן. כמו כן ברכבו של הנאשם נמצאו נוצות של ציפורים מסוג שחרור וקיכלי רון וסכין ועליה שאריות של דורבן.

הפגיעה בערך המוגן הינה ברף נמוך עד בינוני שעה שלא נטען בעובדות כתב האישום כי הנאשם הוא זה שצד את הדורבן.

אשמו של הנאשם בביצוע העבירה כאמור הינו מלא. חלקו היחסי בתכנון ובביצוע העבירה הינו מוחלט, ולא נטען בפניי כי יש לנאשם שותפים בביצוע העבירה.

באשר לנזק הפוטנציאלי ר' הדיון הרלוונטי בהתייחס לאירוע מושא האישום השני בכתב האישום השני.

מדיניות הענישה הנוהגת

ר' לעיל במסגרת מדיניות הענישה כמפורט באירוע מושא האישום השני בכתב האישום השני.

מצבו הכלכלי של הנאשם

ר' לעיל

מתחם העונש ההולם:

לאור האמור לעיל אני קובע כי מתחם העונש בנסיבות ביצוע העבירה שבפני, לאור כל האמור לעיל ביחס לנאשם הוא כדלקמן:

בהתייחס לאישום הראשון:

- א. ממאסר על תנאי ועד מאסר בפועל לתקופה של 6 חודשים אשר יכול וירוצה מאחורי סורג ובריח.
- ב. קנס כספי הנע בין 10,000 ₪ - 15,000 ₪.
- ג. חתימה על התחייבות כספית בין 10,000 ₪ - 20,000 ₪.

בהתייחס לאישום השני:

- א. מהימנעות מהטלת מאסר ועד מאסר של מספר חודשים בודדים אשר יכול וירוצה בעבודות שירות.
- ב. בנוגע לרכיב הענישה הכספי, מתחם הרכיב הכספי ההולם נע בין התחייבות כספית בלבד לבין קנס בסך של 5,000 ₪.

ג. התחייבות כספית הנעה בין 2,500 ₪ ל-10,000 ₪.

ביחס לכלל כתבי האישום

בבואי להכריע מהו העונש הראוי לנאשם שבפני מצאתי לנכון לקבוע עונש ראוי אחד בגין ארבעת האירועים כאמור בהוראת סעיף 40'ג' לחוק העונשין.

שלב ב' בגזירת הדין - האם יש לחרוג ממתחם הענישה ההולם

שירות המבחן העריך במקרה זה כי קיים סיכון גבוה להישנות מעשים עוברי חוק על ידי הנאשם, והיות והנאשם לא הביע נזקקות טיפולית, נמנעו הם מהמלצה טיפולית - שיקומית בעניינו והמליצו על ענישה מוחשית, אשר ניתן להמירה בעבודות שירות.

נוכח חומרת העבירות בהן הורשע הנאשם, חלקו הדומיננטי בביצוע העבירות ועברו הפלילי לא מצאתי מקום לסטות לקולא ממתחם העונש ההולם. עוד אציין בהתייחס לשאלת הסטייה לקולא ממתחם העונש ההולם כי בפני בתי המשפט מובאים לדין נאשמים רבים בעבירות ציד ללא היתר, מרביתם נאשמים נורמטיביים ללא עבר פלילי, אשר מתברר בעניינם כי פועלים לא אחת ממניעים של מצוקה כלכלית או דפוסים תרבותיים. משכך הם פני הדברים, ותוך מתן דגש לצורך בעצירת "שעון החול" המאיים מפני הכחדת מינים של בעלי חיים מוגנים. יש לתת משקל מוגבל במסגרת הענישה בעבירות ציד בלתי חוקי גם לנאשמים המוגדרים כנורמטיביים אשר להם אין עבר פלילי מכביד.

יחד עם זאת, לאור מדיניות הענישה הנוהגת והיותו של מתחם העונש ההולם רחב דיו לא מצאתי מקום לסטות לחומרא ממתחם העונש ההולם ביחס לארבעת האישומים.

שלב ג' בגזירת הדין ביחס לכלל האישומים - קביעת העונש הראוי :

בשלב השלישי בגזירת הדין, לאחר קביעת מתחם הענישה לעבירות בהן הורשע הנאשם בכל אישום בנפרד וככל שאין מקום לסטות ממנו, יש להתאים בתוך מתחם העונש ההולם את גזר הדין המתאים לנאשם וכמצוות סעיף 40'א לחוק העונשין, יש מקום להתחשב בנסיבותיו האישיות, אשר אינן קשורות בביצוע העבירות. נסיבות אלה נלמדות, בין היתר, מטעוני הסנגור לעונש, תסקיר שירות המבחן ומדברי הנאשם לעונש, והכל כמפורט לעיל. בדרך זו חידד תיקון מס' 113 לחוק העונשין, את הצורך בהמשך נקיטת שיטת ענישה אינדיווידואלית, הבוחנת נסיבותיו של כל מקרה ואדם המובא לדין (ע"פ 433/89 אטיאס נ' מדינת ישראל).

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה:

בגזירת העונש המתאים לנאשם, בגדר מתחם העונש ההולם, יש להתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה. לצורך גזירת דינו של הנאשם שבפני נתתי את הדעת לנסיבות הבאות:

א. **פגיעת העונש בנאשם** - הפגיעה הפוטנציאלית לה צפוי הנאשם כתוצאה מעונש מאסר מאחורי סורג ובריאח עלולה להיות קשה בפרט שזהו לו מאסר ראשון מאחורי סורג ובריאח. עם זאת, לאור חומרת מעשיו של הנאשם ובקביעת רכיב מאסר בפועל מרתיע אך מידתי לא מצאתי כי תיגרם פגיעה בלתי הפיכה במשפחת הנאשם. יש משום פגיעה קשה ובלתי מידתית בנאשם.

ב. **נטילת אחריות** - הנאשם הודה בעובדות כתבי האישום במיוחד לו בבית המשפט ובכך חסך זמן שיפוטי יקר. עם זאת ניכר מעיון בתסקיר שירות המבחן כי נטל אחריות חלקית על מעשיו ונטה למזער מחלקו ומחומרת מעשיו.

ג. **עברו הפלילי של הנאשם** - לנאשם הרשעה קודמת משנת 2013 בגין עבירת ציד והחזקת חיית בר מוגנת (דרבנים), ציד ללא רישיון ציד, ציד באזור אסור, ציד בשיטות אסורות (מלכודות) ופגיעה בשמורת טבע (ת/1). בגין עבירה זו הושת על הנאשם קנס בסכום של 5,000 ₪ והתחייבות בסך של 20,000 ₪.

מעיון בכתב האישום (ת/1) עולה כי הנאשם עסק ברמת הגולן בציד דורבנים באמצעות שתי מלכודות כלוב בהן הניח פתיונות ואשר בסמוך להן נמצאו קוצי דורבן. מכאן כי הגשת כתב האישום וגזר הדין בשנת 2013 לא הרתיעו הנאשם מלשוב לסורו בחלוף כשלוש שנים ולבצע עבירות דומות ואף חמורות יותר בשנים שלאחר הרשעתו בדין.

ד. **חלופי הזמן** - העבירות בוצעו לפני כשנתיים - ארבע שנים (בשנים 2016-2018).

הגם שחלק מהעבירות (כתב האישום השלישי) בוצעו לפני למעלה משלוש שנים יש לציין כי כתב האישום האחרון הוגש בחודש 06/2019, כ - 9 חודשים לאחר ביצוע העבירות בתיק העיקרי. זמן נוסף חלף בעת ניהול ההליך עקב בקשת הנאשם כי יוגש בעניינו תסקיר שירות המבחן. לאור כך מצאתי לתת משקל מוגבל למדי לרכיב חלופי הזמן בעניינו של הנאשם שבפניי.

ה. **שיקול הרתעת היחיד :**

נוכח חומרת העבירות בהן הורשע הנאשם, העובדה כי עבר חמש עבירות, ברח מפקחי המאשימה והכל במהלך שנתיים ימים, חומרתן של העבירות, התחכום בביצוען והאכזריות בביצוע חלקן, התרשמות שירות המבחן כי קיים סיכון להישנות מעשים עוברי חוק על ידי הנאשם, וכי לחובת הנאשם הרשעה קודמת משנת 2013 בעבירות ציד זהות ודומות וכי לא הפיק הלקחים וחזר על מעשים דומים במשך השנים 2016-2018, יש מקום לגזור על הנאשם עונש ראוי אשר ירתיעו מלשוב לסורו.

ו. **שיקול הרתעת הרבים :**

סעיף 40 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 מגדיר את שיקול הרתעת הרבים בקביעת העונש המתאים בתוך מתחם העונש ההולם :

"מצא בית המשפט כי יש צורך בהרתעת הרבים מפני ביצוע עבירה מסוג העבירה שביצע הנאשם, וכי יש סיכוי של ממש שהחמרה בעונשו של הנאשם תביא להרתעת הרבים, רשאי הוא להתחשב בשיקול זה בבואו לקבוע את עונשו של הנאשם, ובלבד שהעונש לא יחרוג ממתחם העונש ההולם."

כפי שנקבע לא אחת בפסיקה, נוכח המרחבים הגדולים בהם מצויות חיות הבר המוגנות ובהם פועלים עברייני הציד הבלתי חוקי מקשים אלו על זיהוי מבצעי העבירות ואיסוף ראיות ישירות לביצוע העבירות כך שלרוב נדרשת הרשות לאסוף ראיות נסיבתיות - עובדה המקשה על הבאתם של עבריינים לדין והרשעתם לא אחת בדין. מכאן גם כי סיכויי איתור העבריינים והבאתם לדין אינם גבוהים ומעודדים בכך ביצוע עבירות לפי החוק להגנת חיית הבר.

הקושי בפניו ניצבות רשויות האכיפה באיסוף ראיות מרשיעות ובכך למגר התופעה דורש כי ידעו העבריינים בפועל והעבריינים בכוח כי העונש הצפוי לאדם הבוחר לצוד חיות בר מוגנות בלא היתר הינו מרתיע והופך אף את העבירה לבלתי כדאית בעליל. קל וחומר שעה שמדובר בריבוי עבירות על פני תקופה ממושכת תוך תכנון מוקדם ופשעה של ממש בערכים המוגנים.

כלל אחידות הענישה :

ב"כ הנאשם טען לענישה אחידה בעניינם של הנאשמים בצוותא במסגרת הפרשות כמפורט בכתבי האישום בת.פ. 60016-06-19 (כתב האישום השני) ובת.פ. 60009-06-19 (כתב האישום השלישי) .

טרם דיון בטענה , להלן סקירת גזרי הדין שניתנו בעניינם של מעורבים אחרים במסגרת הסדרי טיעון שנערכו עימם בהגעה להסדרי הטיעון :

נאשם 1 , וסים אבו זיד, בכתב האישום השני , ת.פ. 60016-06-19 נאשם 1 הודה בעובדות כתב האישום והורשע בביצוע עבירות ציד חיות בר מוגנת ללא רישיון, ציד בשיטות אסורות (מלכודת), ציד באזור אסור והחזקת חיות בר מוגנת. במסגרת הסדר הטיעון שניתן בעניינו של הנאשם 1 נגזר על הנאשם מאסר על תנאי לתקופה של 3 חודשים למשך 3 שנים , קנס בסך 7,000 ₪ והתחייבות בסך של 14,000 ₪.

במסגרת הצגת פרטי הסדר הטיעון מסר ב"כ המאשימה כי הטעמים להסדר הנ"ל הינם האיזון הנדרש בין האינטרסים השונים אשר במסגרתו נלקחו בחשבון חומרת המעשים, משך הזמן, השלכות המעשים, חלקו של הנאשם, עברו הנקי של הנאשם, העובדה כי זו המעידה הראשונה שלו, הודאתו בהזדמנות ראשונה וחסכון בהבאת עדים. עוד נטען כי העונש ממוקם במתחם הענישה.

נאשם 2 , בסאם סבאג, בכתב האישום השלישי ת.פ 60009-06-19

הנאשם 2 הודה בעובדות כתב האישום המתוקן והורשע בביצוע עבירות של **סיוע** לצייד חיית בר מוגנת, סיוע לצייד בשיטות אסורות (רשתות) וסיוע לצייד באזור אסור. כתב האישום בעניינו של הנאשם 2 תוקן באופן שיוחס לו עבירות סיוע בלבד. מותב זה גזר על הנאשם 2 מאסר על תנאי לתקופה של חודש למשך 3 שנים, קנס בסך של 5,500 ₪ והתחייבות כספית בסך של 10,000 ₪.

במסגרת הצגת פרטי הסדר הטיעון מסר ב"כ המאשימה כי הטעמים להסדר הנ"ל הינם האיזון הנדרש בין האינטרסים השונים אשר במסגרתו נלקחו בחשבון חומרת המעשים, משך הזמן, השלכות המעשים, חלקו של הנאשם, עברו הנקי של הנאשם, העובדה כי זו המעידה הראשונה שלו, הודאתו בהזדמנות ראשונה וחוסון בהבאת עדים. עוד נטען כי נתנו דעתם גם לתיק הנוסף שהסתיים בעניינו של מעורב נוסף (וסים אבו זיד) ברף ענישה דומה.

האם כלל אחדות הענישה מצדיק הימנעות ממאסר בעניינו של הנאשם שבפנינו-

המסגרת הנורמטיבית

כידוע, עקרון השוויון בענישה הוא כלל יסוד בתורת הענישה, ועל פיו ובמידת האפשר יש מקום להשית עונשים דומים על נאשמים שפשעו יחדיו ובנסיבות דומות (ראו: ע"פ 1656/16 **דוידוביץ נ' מדינת ישראל** [פורסם במאגרים משפטיים ביום 20.03.2017]. בצד האמור, עקרון זה אינו אלא אחד מתוך מכלול שיקולים ששומה על בית המשפט לשקול על מנת להגיע לענישה ראויה, ואין בו כדי להפוך את מלאכת הענישה לנוסחה מתמטית המכתיבה תוצאה מוגדרת מראש (ע"פ 8355/13 **פלוני נ' מדינת ישראל** [פורסם במאגרים משפטיים ביום 18.11.2014]).

מן הכלל אל הפרט :

לאחר שמיעת טיעוני הצדדים, עיון בעובדות כתבי האישום וכתב האישום המתוקן בעניינו של בסאם סבאג והעבירות בהן הורשעו הנאשם בתיק זה לעומת הנאשמים בסאם סבאג ווסים אבו זיד, עברם הפלילי הנקי של הנאשמים האחרים וטיעוני המאשימה לעונש מצאתי כי אין לגזור גזירה שווה בין הנאשם שבפני למי מהנאשמים האחרים והכל מהטעמים כדלקמן :

הנאשם וסים אבו זיד -

הגם שהנאשמים ביצעו העבירות באישום הראשון בכתב האישום השני בצוותא, הרי לא עולה מעובדות כתב האישום מה חלקו של כל אחד מהנאשמים בביצוע המעשים. הנאשם וסים נעדר הרשעות קודמות וזו לו העבירה הראשונה והמעידה הראשונה. כנגד הנאשם וסים לא הוגשו כתבי אישום נוספים וחומרת מעשיו נופלת במידה ממשית מזו של הנאשם שבפני ובעניינו של הנאשם וסים לא הוגש תסקיר אשר התרשם מסיכון גבוה להישנות עבירות.

הנאשם בסאם סבאג -

בעניינו של נאשם זה תוקן כתב האישום באופן שיוחס לו רק עבירות סיוע לעבירות הצייד. חלקו של הנאשם שבפני דומיננטי יותר באשר בעניינו לא תוקנו סעיפי האישום. לנאשם בסאם אין הרשעות קודמות ולו זו העבירה הראשונה. כנגד הנאשם בסאם לא הוגשו כתבי אישום נוספים וחומרת מעשיו נופלת במידה ממשית מזו של הנאשם שבפני ובעניינו של הנאשם בסאם לא הוגש תסקיר אשר התרשם מסיכון גבוה להישנות עבירות.

לעונת הנאשמים וסים ובסאם, לחובתו של הנאשם שבפני הרשעה קודמת בביצוע עבירות צייד דומות, ואף כעת מיוחסים לו ארבעה אירועים שונים בחמישה אישומים במועדים שונים וסה"כ שלושה (3) אישומים בעבירות צייד. הנאשם חזר על ביצוע עבירות הצייד פעם אחר פעם, לא הפיק לקחים ולא חדל ממעשיו. גם תסקיר שירות המבחן בעניינו אינו בא בהמלצה שיקומית טיפולית, מצביע על סיכון גבוה להישנות עבירות דומות ובא בהמלצה לענישה מוחשית.

נסיבות מהותיות אלו לצד השוני בחלקם של הנאשמים וסים ובסאם מחלקו של הנאשם שבפני בביצוע העבירות מצביעות על כך שאין בפני נאשמים שעניינם זהה ומכאן כי אין גם מקום להחיל את כלל אחידות הענישה בעניינם.

שוני נוסף הקיים בעניינו של נאשם שבפני והמבדילו משאר הנאשמים הינו העובדה כי האחרונים בחרו לערוך הסדר טיעון עם המאשימה ואין להקיש גזירה שווה מענישה המושגת במסגרת הסדר טיעון (שבעריכתו שוקלת המאשימה שיקולים שונים כגון שיקולים ראייתיים כפי המקרה שבפני) לזו המתקבלת לאחר שמיעת טיעוני הצדדים באופן חופשי לעונש.

בהקשר לאבחנה זו שעושה הפסיקה הנוהגת לעניין כלל אחידות הענישה ושאר הנסיבות אשר מבדילות בין הנאשם שבפני לכל אחד מהנאשמים האחרים מצאתי להביא קביעותיו של בית המשפט העליון (כב' השופט סולברג) בתיק ברע"פ 9031/16 סוכר נ' מ"י, פורסם במאגרים המשפטיים (2.3.17):

"על מעשים כגון אלו ראוי לגזור עונש חמור. עונש של 22 חודשי מאסר על מעשים מעין אלו אינו חורג מן הראוי ולא מן המקובל. העונש המעט מקל שהושת על מילר אינו מצדיק כשלעצמו להערת לערעור, הן מחמת שהמערער הוא זה אשר הוביל את ביצוע המעשים, הן מחמת הפער המובנה בין מי שנגזר דינו על סמך הסדר טיעון, לבין מי שלא הגיע לכלל הסכמה בעניין זה עם המשיבה (השוו ע"פ 6544/16 ניסנצויג נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 10 (21.2.2017)). מצבו האישי של המערער, הרשעותיו הקודמות, האמור בתסקיר בדבר לקיחת אחריות וסיכויי שיקום, מעצרו הארוך באיזוק אלקטרוני - הכל נלקח בחשבון בעת גזירת הדין, והתוצאה מידתית וראויה."

זאת ועוד, גם אם הייתי מגיע כדי מסקנה כי עניינו של הנאשם שבפני דומה לזה של מי מהנאשמים (וכאמור רחוק מאוד הדבר מלהיות כך) הרי שעקרון ההלימה נוכח חומרת העבירות מתחילתן ועד סופן מחייב במקרה שבפני הטלת עונש מאסר שלא ירוצה על דרך של עבודות שירות.

יפים לעניין זה קביעות בית המשפט העליון בתיק רע"פ 2805/15 סגיר נ' מ"י, פורסם במאגרים המשפטיים

(24.7.17) :

"14. כידוע, עקרון השוויון בענישה הוא כלל יסוד בתורת הענישה; ועל פיו ובמידת האפשר יש מקום להשית עונשים דומים על נאשמים שפשעו יחדיו ובנסיבות דומות (ראו: ע"פ 1656/16 דוידוביץ נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (20.03.2017), בפסקה 99). בצד האמור, עקרון זה אינו אלא אחד מתוך מכלול שיקולים ששומה על בית המשפט לשקול על מנת להגיע לענישה ראויה - ואין בו כדי להפוך את מלאכת הענישה לנוסחה מתמטית המכתיבה תוצאה מוגדרת מראש (ראו למשל: ע"פ 8355/13 פלוני נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (18.11.2014), בפסקה 7). עוד נאמר בהקשר זה כי הגם שיש ליתן משקל לעקרון השוויון בענישה, עקרון זה אינו "בא לכפות על בית המשפט אמת-מידה עונשית מוטעית, רק מפני שהיא ננקטה במקרהו של אחד הנאשמים המשותפים" (ע"פ 5450/00 שושני נ' מדינת ישראל, פ"ד נו(2) 817, 822 (2000); וראו גם: ע"פ 2580/14 אבו ליל חסן נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (23.09.2014), בפסקה 24)"

ובמקרה הנדון בפסק הדין נקבע כי -

"יתרה מכך, אף אם ניתן היה לסבור כי יש ממש בטענת המערער כי העונש שהושת עליו במסגרת האישום הראשון פוגע בעקרון השוויון בענישה, עדיין אין בכך כדי לסייע למערער בענייננו; וזאת בשל העובדה שהעונש הכולל שהושת על המערער הוא עונש ראוי ההולם את חומרת מעשיו."

המלצת שירות המבחן:

בית המשפט עמד בשורה של החלטות על מעמדו ותפקידו של שירות המבחן בהליך המשפטי. שירות המבחן הוא ידו הארוכה של בית המשפט. המלצתו היא לעולם המלצה בלבד ועל בית המשפט לשקול את מכלול השיקולים בגזירת הדין. במקרה זה שבפני מצאתי כי אין מקום לסטות ממתחמי הענישה לקולא ואין מקום לאמץ המלצות שירות המבחן במלואן. אכן לתסקיר שירות המבחן מקום של כבוד בבוא בית המשפט לגזור את העונש, ועל בית המשפט לשקול את עמדת שירות המבחן בכובד ראש, אך הוא אינו חייב לאמץ את התסקיר שכן **"התסקיר מצטרף איפוא למערכת שיקולים רחבה, הכוללת בכלי אחד את האינטרס הציבורי ואינטרס השיקום וכוללתם יחד"** (ראה בעניין זה רע"פ 8748/10 נמירי נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו], פסקה ז').

הלכה ידועה היא כי המלצת שירות המבחן המלצה היא וכי תישקל על ידי בית המשפט בבואו לגזור דינו של הנאשם כאחד השיקולים שיש לשקולם.

יפים הדברים שנאמרו ברע"פ 1068/13 מלסה נ' מ"י (פורסם במאגרים המשפטיים), (20/2/13):

"לסיום, לא מצאתי ממש בטענות המבקש בדבר השפעת תיקון 113 על סמכותו של בית-המשפט לחרוג מהמלצות שירות המבחן. כפי שקבעתי במקום אחר, עמדת שירות המבחן, מהווה אחד השיקולים - גם אם מדובר בשיקול נכבד - העומדים בפני בית-המשפט, בבואו לגזור את דינו של

נאשמת - לעיתים יאמץ בית-המשפט את המלצת שירות המבחן במלואה, לעיתים יאמץ אותה בחלקה ולעיתים ידחה אותה מכל וכל. כל עניין לנסיבותיו הוא, וכל מקרה ייבחן לגופו (רע"פ 7257/12 סנדרוביץ' נ' מדינת ישראל (18.10.2012)), ואין בתיקון 113 לחוק העונשין כדי לשנות מהלכה זו. יפים לעניין זה, דברי השופטת ע' ארבל בבש"פ 5309/05 צמח נ' מדינת ישראל (29.6.2005)

"[...] יחד עם זאת, ועם כל ההערכה לתסקירי שירות המבחן ולעבודתו המקצועית והחשובה של השירות, מדובר בהמלצה בלבד ובית המשפט עצמאי בהפעלת שיקול דעתו [...]. לא למותר לציין גם כי השיקולים המנחים את שירות המבחן בהמלצתו והשיקולים והאינטרסים שעל בית המשפט לשקול לצורך החלטתו לא בהכרח זהים וחופפים הם" (שם, בפסקה 6).

המלצת שירות המבחן אינה נותנת ביטוי מלא מטבע הדברים וכך גם בנסיבותיו של תיק זה לעקרון ההלימה, לחומרתן של העבירות ובמיוחד עבירות הצייד, הסדרתיות בה בוצעו על פני כשנתיים ימים, שיקולי הרתעת היחיד והרבים, הפגיעה בערך המוגן המגיע כדי פגיעה מצטברת וחמורה וכן מדיניות ענישה נהגת.

בניגוד לרושם אשר עשוי היה להתקבל מטיעוני ההגנה לפיהם הנאשם לא יחזור על מעשיו, הרי מתסקיר שירות המבחן עולה כי קיים סיכון גבוה להישנות מעשים עוברי חוק בעתיד ואף ניתן ללמוד זאת ממעשיו הסדרתיים של הנאשם החל משנת 2016 ועד שנת 2018, במשך תקופה שנתיים בה חזר על מעשים דומים, ואף מגיליון הרשעות קודם מנו עולה כי לחובת הנאשם הרשעה קומת משנת 2013 בביצוע עבירות ציד דומות, שם נגזר דינו וחרף זאת חשב וחזר הנאשם על מעשיו.

זאת ועוד, הן מכתב האישום הראשון והן מהשלישי ניתן ללמוד על התנהגותו של הנאשם כלפי חיות הבר, האכזריות בה נקט, הן בתלישת ראש הציפור מגופה, החזקתן של ציפורים נוספות כרותות ראש, והן בהכאת הדורבן באלת עץ, התנהגות המעידה על חוסר חמלה כלפי חיות הבר. גם בבירחת הנאשם מפני הפקחים והמשך ביצוע העבירות יד כדי להעיד על הנאשם כ"שור מועד" בביצוע עבירות כנגד חיות בר מוגנות.

נוכח האמור ומשכך הם פני הדברים, ותוך מתן דגש לצורך בעצירת "שעון החול" המאיים מפני הכחדת מינים של בעלי חיים מוגנים מצאתי כי יש לתת משקל מוגבל במסגרת הענישה בעבירות ציד בלתי חוקי לעבר פלילי שאינו מכביד והיותם של הנאשמים מוגדרים כנורמטיביים.

נוכח נסיבותיו החומרות של תיק זה, הנסיבות אשר קשורות בביצוע העבירות, מדיניות הענישה הנהגת והנסיבות אשר אינן קשורות בביצוע העבירה, העובדה כי בכל אחד מהאירועים מושא תיק זה היה מקום למקם בנפרד העונשים הראויים בחלק העליון של מתחמי העונש ההולם ובגין צבר העבירות אותן עבר הנאשם שבפניי מצאתי כי על העונש הראוי בתיק זה לגלם מעמד של בכורה שיש לתת לשיקולי ההלימה והרתעת היחיד והרבים על דרך של הטלת עונש מאסר על הנאשם אשר ירוצה מאחורי סורג וברית.

בקביעת גובה הקנס אשר יוטל על הנאשם נתתי דעתי למצב כלכלי נטען, העובדה כי שליחתו של הנאשם למאסר

מאחורי סורג ובריאח תפגע בנאשם פגיעה כלכלית של ממש אך בד בבד גם למדיניות הענישה הנוהגת לעניין גובה הקנסות המוטלים באירועי ציד בודדים, קל וחומר בסדרת עבירות ציד חיות בר מוגנות והחזקת חיות בר מוגנות שלא כדין, ומדיניות שיפוטית של החמרה הדרגתית ועקבית בהטלת ענישה כספית (ר' לעיל) בבתי המשפט השונים.

לאור כל האמור לעיל אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

- א. מאסר בפועל לתקופה של 9 חודשים.
- הנאשם יתייצב לריצוי עונשו בבית מעצר צלמון בתאריך 01/09/2020 שעה 10:00 כשברשותו תעודת זהות או דרכון. על הנאשם לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיין מוקדם, עם ענף אבחון ומיין של שב"ס, טלפונים: 08-9787336, 08-9787377.
- לצורך הבטחת התייצבותו למאסר אני מורה כי הנאשם יחתום עוד היום על התחייבות כספית בסך 20,000 ₪ וכן אני מורה על הוצאת צו איסור יציאה של הנאשם מהארץ אשר יעמוד בתוקפו עד התייצבות הנאשם לריצוי מאסרו. הנאשם יפקיד דרכונו עד יום 06.07.2020 שעה 10:00 במזכירות בית משפט השלום בטבריה. באם לא יפקיד הנאשם הערבויות הנדרשות במועדן ייעצר הנאשם ויועבר לשב"ס לצורך תחילת ריצוי עונשו.
- ב. מאסר על תנאי לתקופה של 10 חודשים והתנאי הוא כי במשך 3 שנים החל מיום גז"ד לא יעבור עבירה של ציד חיות בר מוגנת לפי החוק להגנת חיות הבר ויורשע בגינה בתקופת התנאי או לאחריה.
- ג. מאסר על תנאי לתקופה של 5 חודשים והתנאי הוא כי במשך 3 שנים החל מיום גז"ד לא יעבור עבירה של החזקת חיות בר מוגנת לפי החוק להגנת חיות הבר ויורשע בגינה בתקופת התנאי או לאחריה.
- ד. קנס בסך 15,000 ש"ח או 150 ימי מאסר אשר ירוצה במצטבר לכל עונש מאסר שמרצה הנאשם תמורתו. הקנס ישולם ב - 30 שיעורים חודשיים שווים ורצופים, תשלום ראשון עד יום 01/01/2021 ובכל 1 לחודש ועד התשלום המלא בפועל.
- אי תשלום אחד מהשיעורים, יעמיד את היתרה לפירעון מיידי.
- במידה ובתיק העיקרי או בתיקים המצורפים יש פיקדון, הפיקדון יקוזז כנגד קנס שהוטל.
- במידה וקיימת יתרה, היתרה תוחזר למפקיד והכל בכפוף להוראות כל דין ועיקול.
- ד. אני מורה על מתן התחייבות מטעם הנאשם להימנע מלעבור עבירה לפי הסעיפים בהם הורשע משך 3 החל מהיום. ההתחייבות תהא על סך 20,000 ש"ח; אם לא ייתן הנאשם ההתחייבות היום, ייאסר למשך 30 ימים וזאת במצטבר לכל עונש מאסר אחר אשר הוטל על הנאשם בתיק זה.

המזכירות תעביר ההחלטה לשב"ס . עוד מתבקש שב"ס לעדכן את מזכירות בית המשפט עם התייצבותו של הנאשם למאסר.

אני מורה על הטלת צו השמדה על המוצגים למעט טלפון נייד אשר נתפס מהנאשם ויוחזר לידי.

זכות ערעור תוך 45 יום מהיום לבית המשפט המחוזי בנצרת.

ניתן היום, י"ג תמוז תש"פ, 05 יולי 2020, במעמד התובע, הנאשם ובא כוחו.